

Pedagógiai Program
2013

Kincskereső Általános Iskola Tófej
037599

Tartalom

1. <u>Az iskola nevelési programja</u>	3
1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	3
1.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladat.....	9
1.3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	11
1.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	13
1.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	20
1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	21
1.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	40
1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	41
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	44
1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.....	45
1.11. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	45
2. <u>Az intézmény helyi tanterve</u>	47
2.1. A választott kerettanterv megnevezése.....	47
2.2. A választott kerettanterv feletti óraszám.....	49
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	51
2.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	51
2.5. Mindennapos testnevelés.....	55
2.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	56
2.7. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	59
2.8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása.....	63
2.9. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	64
2.10. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	64
2.11. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	66
2.12. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	81

1. Az iskola nevelési programja

1.1A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Pedagógiai Alapelveink: iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása.

Iskolánkban tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt alapelveket szeretnék érvényre juttatni:

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják mit várunk el tőlük
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk: - tanuló és tanuló,
- tanuló és nevelő,
- szülő és nevelő
- nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók

korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a

legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg

egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapműveltséget nyújt

- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben
- az iskola, oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót – megelőzni, felismerni a rosszat
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint településünk érdeklődő polgárai
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a falvak közművelődési intézményeivel, a környékbeli általános iskolákkal, óvodákkal
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett iskolán kívüli szervezésben és lebonyolításban maga is részt vegyen.

4. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus
- erkölcsös
- fegyelmezett
- művelt
- kötelességtudó
- érdeklődő, nyitott

- kreatív, alkotó
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát
- képes a problémák érzékelésére és megoldására
- gyakorlatias
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban)
- van elképzelése a jövőjét illetően
- becsüli a tudást
- öntevékeny, aktívan vesz részt a tanulásban
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket
  - a természet, a környezet értékeit
  - más népek értékeit, hagyományait
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit
- viselkedése udvarias
- beszéde kulturált
- társaival együttműködő
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli
- képes szeretetet adni és kapni
- szereti hazáját
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket
- szellemileg és testileg egészséges és edzett
- egészségesen él

- szeret sportolni, mozogni
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák
- Természettudományos kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai és művészeti kompetenciák

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Alsó tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás bevezető és kezdő szakaszában céljaink:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését;
- vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonnyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;

- neveljük tanulóinkat a család tiszteletére, a szülők, nagyszülők, megbecsülésére, szeretetére;
- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink:

- a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában;
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ezáltal, motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását;
- adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- alapozzuk meg tanulási szokásaikat;
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását;
- működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;
- figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak;
- tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat;
- formáljuk a gyermekek jellemét, mely szolgálja személyiségük érését.

Felső tagozatunkon az alapfokú nevelés-oktatás alapozó (5-6. évfolyam) és fejlesztő (7-8. évfolyam) szakaszában céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik:

- a 10-12 éves tanulóink gondolkodása erősen kötődik az **érzékelés útján szerzett**

tapasztalataikhoz

- 13-14 éves kortól a tanulóink ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az **elvont fogalmi- és elemző gondolkodás;**

- neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket;
- tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

- hívjuk fel tanulóink figyelmét, az egészség megőrzésének fontosságára, alakítsuk ki az egészséges életmód iránti igényt (testmozgás, étkezés, tisztálkodás, öltözködés, környezet rendben tartása, káros szokások ismerete, elutasítása, balesetek megelőzése).

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

A nevelési eszköz tágabb értelemben magában foglalja a nevelési-oktatási tevékenység, a követelmények megvalósítása során felhasznált minden eszközt és eljárást, a nevelési módszereket is beleértve, a tankönyvektől a különböző technikai eszközökig, az iskola épületétől az osztályterem berendezésén át a különböző iskolai szervezetekig.

A módszereket és építőköveiket, a nevelési eljárásainkat, alkalmazzuk céljaink elérése érdekében.

	Közvetlen módszerek, eszközök	Közvetett módszerek, eszközök
1. Szokások kialakítása	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés. - Ösztönzés
2. Magatartási modellek, bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló, elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban,

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése**

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az **esélyegyenlőség biztosítására** törekszünk.

Feladataink: az **alapvető erkölcsi értékek** megismertetése, tudatosítása és

meggyőződéssé alakítása tanulóink körében. **(szociális kompetenciák)**

- **A tanulók értelmi nevelése**

Az értelmi képességek, illetve az **önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése**. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, **felkészülés az egész életen át tartó tanulásra. (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése)**

- **A tanulók érzelmi nevelése**

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

(énkép, önismeret fejlesztése)

- **A tanulók közösségi nevelése**

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az **együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével. (szociális kompetencia)**

A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása. **(anyanyelvi kommunikáció)**

- **A tanulók esztétikai nevelése**

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, **értékmegőrző magatartás** kialakítása. Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben. **(esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség)**

- **A tanulók akarati nevelése**

Az **önismeret kialakításával** a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása. **(énkép, önismeret fejlesztése)**

- **A tanulók nemzeti nevelése**

A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése. **(szociális és állampolgári kompetencia)**

- **A tanulók állampolgári nevelése**

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt. **(állampolgári kompetencia)**

- **A tanulók munkára nevelése**

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása. **(kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia)**

- **A tanulók egészséges életmódra nevelése**

A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az **egészséges életmód** és az **egészségvédelem** fontosságának tudatosítása.

- **A tanulók környezeti nevelése**

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, **környezettudatos magatartás** kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása. **(természettudományos kompetencia)**

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus maga is rendelkezzen közösségi vonásokkal, és ezáltal alkalmas legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésére, valamint tudatosan adjanak példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből.

Ennek fejében mindezt jogosan várhatják el tanítványaiktól.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- Anyanyelvi és matematikai kompetenciák
- Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
- Környezettudatosságra nevelés
- Szociális és állampolgári kompetencia

- Hatékony, önálló tanulás

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskola feladatai

Az iskolánkba járó tanulók nagy része hátrányos helyzetben végzi tanulmányait. A helyzetük a család, a környezetük gazdasági, szociális, kulturáltságbeli feltételeiből fakad. A diákok egészségével, mentális helyzetével kapcsolatos gondokat is magukkal hozzák. Nagy iskolai feladat az egészség megőrzése, felügyelete, az ez irányú nevelésük, formálásuk, a káros szenvedélyek elleni fellépés, a felvilágosító tevékenység.

Testnevelési órák keretében:

- A tanórai testnevelés élettani terhelésének és pozitív emocionális hatásainak összehangolása. Jó hangulatú órák biztosítása.
- A keringési és légzési rendszer fejlesztése érdekében tartós, folyamatos közepes iramú futás alkalmazása minden órán.
- Speciális tartásjavító gyakorlatok alkalmazása.
- A tanulók optimális testsúly-testmagasság arányának megállapítása hazai standard értékek alapján.
- A reggeli torna gyakorlatainak megtanítása és rendszeres alkalmazásának szorgalmazása. Alap gimnasztikai gyakorlatok.
- A testnevelési órák higiéniájának biztosítása, a lehetőségeknek megfelelően. Tiszta, olcsó, lehetőleg egységes tornafelszerelés lehetőség szerinti megvalósítása.
- A testnevelési órákhoz öltözőrend kialakítása – feltételektől függően.
- A testnevelési órák utáni tisztálkodási feltételek biztosítása.
- Az egyéni higiénié, elsősorban a tisztaság figyelemmel kísérése, a szükséges korrekciók tapintatos elvégzése, higiénés szokások kialakítása.

- Egészségügyileg hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásának elősegítése –könnyített testnevelés.

A tanórákhoz kapcsolódó nevelés keretében:

- Az időjárásnak megfelelő öltözködés kialakítása.
- A tanulók étkezési szokásainak és rendszerességének felmérése.
- _ Az étkezés előtti kézmosásnak, mint egészségvédő hatásnak a megértetése és szokássá alakítása.
- _ Törekedés az egészséges, főleg vitamin tartalmú táplálkozásra.
- _ A fogmosási szokások felmérése.
- _ Alvási, pihenési szokások felmérése.
- _ A reggeli tisztálkodás, a néhány perces torna kialakítása.

A tanórán kívüli szabadidő keretében:

- _ -A tanórán kívüli sportfoglalkozások szorgalmazása, szervezése
- házi versenyek, bajnokságok
- ISK keretében edzések (szakosztályi)
- Diákolimpia versenyek, bajnokságok
- _ -A tartós futásnak, mint a legkönnyebben végrehajtható sporttevékenység feltételeinek megteremtése. Szokássá válásának elősegítése.
- Egészségfejlesztő céllal meghirdetett gyalog- és kerékpártúrák szervezése.
- Az életmódsportok népszerűsítése, kialakítása a tanulók körében.
- Sportnapok szervezése, megrendezése minden tanévben (szülők, családtagok bevonásával is).

Tanórai foglalkozások:

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása (Minden tantárgynak van konkrét csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez, és így a drogprevencióhoz. Külső előadókkal lehet színesíteni az ismeretátadó órákat).
- Osztályfőnöki órák

Tanórán kívüli foglalkozások:

- Délutáni szabadidős foglalkozások (sportprogramok, témával kapcsolatos filmvetítések, vetélkedők, egyéb játékos programok),
- Egészségnap (az iskola egészét átfogó előre tervezett programok komoly szervezést, felkészülést igényelnek),

Iskolán kívüli rendezvények:

- Kirándulások, túrák

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

A tanulók elsajátítsák azokat az elméleti és gyakorlati elsősegély nyújtási ismereteket, amelyek a környezetükben előforduló balesetknél szükségesek a szakszerű és eredményes elsősegélynyújtáshoz.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- a) elméleti
- b) gyakorlati

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésre irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségében, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A közösségi nevelés területei:

- család
- iskola
- iskolán kívüli közösségek
- társadalom

A gyerekek szempontjából meghatározó a család és az iskola, mert az alapvető

viselkedési formákat itt sajátítják el. Nem becsülhető le a baráti kör, sportegyesület és egyéb

közösségek hatása sem, de ezek csak később kezdenek előtérbe kerülni. A társadalom egészének hatása elsősorban a médián keresztül közvetítődik. A média hatása különösen erős a gyerekekre. Ezt az iskolának figyelembe kell venni, és megfelelően értelmeznie. (digitális kompetencia)

Az iskolában folyó közösségfejlesztés szinterei:

Tanórák

- osztályfőnöki órák

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi

Iskolánk a jogszabályoknak megfelelően - a délelőtti órarend szerinti tanórák befejezését követően naponta 17.00 óráig - biztosítja a tanulók napközi otthoni, illetve igény esetén a tanulószobai ellátását. A „napközis program” heti- illetve napirend szerint kerül megszervezésre, mely az órarend és az étkezési beosztás függvényében csoportonként eltérő. Az étkezés után szabad – vagy irányított foglalkozásokon vesznek részt a tanulók. (kulturális,- játék,- munka foglalkozások szakkörök).

- tanulószoba
- szakkörök
- sportkörök

Tanórákon kívüli, diákok által (tanári segítőkkal) szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzat

- iskolai ünnepélyek

Szabadidős tevékenységek

- osztálykirándulások
- klubdélutánok
- tanulmányi kirándulások
- egyéb foglalkozások

Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a kollektív gondolkodásmódot.

A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Szociális és állampolgári kompetenciák**

Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás. Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás.

- **Anyanyelvi kommunikáció**

Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladat: a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: a tanulói közösségeket irányító pedagógus legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- Nyári táborozás
- Múzeum, színház, mozi, uszoda látogatások
- Néptánc
- Karének
- Tömegsport
- Futball
- Mesemondó verseny
- Sportnap
- Madarak, fák napja
- Tök-jó nap
- Osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- Ünnepek, megemlékezések
- Farsang
- Mikulás
- Karácsony
- Ünnepes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása)
- Ünnepes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- Kézműves foglalkozások
- Házi rend
- Kapcsolat más iskolákkal
- Osztályok közötti versenyek
- Iskolák közötti versenyek
- Kitüntetések jutalmak:
- Könyvtári programok

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását, a közösségnevelést az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

Hagyományőrző tevékenységek

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1849. október 6-a, 1956. október 23-a, 1848. március 15-e, június 4-e évfordulóján, télapókor, karácsonykor, anyák napjakor, a költészet napján, a kultúra napján, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.

Napközi otthon

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően – amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthon működik. A napközis foglalkozási terv a tanulást segítő tevékenységeken kívül tartalmazza a játékos testmozgás megszervezését a saját tapasztalatok feldolgozását segítő beszélgetést, különböző a személyiség fejlesztését szolgáló tevékenységeket.

Szociális szolgáltatások

A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A napközibe nem járó tanulók számára – igény esetén –tízórait, ebédet biztosít az intézmény.

A főzőkonyha fenntartója által megállapított étkezési térítési díjakat az iskola által meghatározott módon kell befizetni.

Ügyelet 7.30 – 14 óráig biztosított.

Egészségügyi vizsgálatok lehetőségének megteremtése, felügyelet biztosított.

Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és vallásoktatást szervezhetnek. A hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára önkéntes.

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A közösségfejlesztés hozzájárul diákjaink egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási és továbbtanulási esélyének növeléséhez. Diákjainknak azonban nem magukra hagyott egyéniségként, hanem a közösség aktív és alkotó részeiként kell kiteljesedniük iskolai éveik alatt. A közösség részeként az egyénnek (diáknak és tanárnak egyaránt) az alábbi nélkülözhetetlen jellemzőkkel kell rendelkeznie:

- jóakarát, bizalom, őszinteség,
- a különbözőség tisztelete,
- azonosulási képesség, rugalmasság,
- türelem és mértékletesség a teljesítmény értékelésében,
- a munka tudatos szervezése, fegyelmezett, kötelességtudó, szorgalmas elvégzése a képességek legkedvezőbb érvényesülése szerint,
- a másik ember iránt érzett megértés, segítőkészség, szolidaritás, közvetlenség, figyelmesség, udvariasság,
- az ismereteket konkrét helyzetben alkotó módon alkalmazó tudás, intelligencia és annak tisztelete, követendő példaként, tekintélyként kezelése,
- az életértékek (testi-, lelki-, szellemi egészség, életöröm, vidámság) fontossága, gyakorlati ápolása, (életvitel, életmód, sport, kirándulás) tudatosítása a társadalmi önmegvalósulás folyamatában önbizalmat, sikerélményeket adó voltuk miatt,
- a mindennapi élet kulturális értékrendjének következetes (szokássá emelendő) gyakorlata (ízlés, beszédmód fejlesztése, a kommunikáció szabályainak betartása, a tisztesség, a becsület erkölcsi értékeinek megismerése és a gyakorlati érvényesítése),
- a külső környezet értékeinek áttételesen személyiséget formáló szerepe érvényesüljön a szűkebb környezet esztétikus belső fejlesztésében.

Az iskolai hagyományok a diákság mindennapi életének sarokkövei, melyek révén

alakul ki kötődésük az iskolához. A hagyományok ápolása, tisztelete, újabb eseményekkel való gyarapítása egyrészt iskolánk

hírnevét gyarapítja, másrészt azt bizonyítja, hogy diákjaink igénylik ezen események megrendezését, esetleges átalakítását, bővítését.

1.4.2 Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja lehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálják. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója. A tanórán kívüli foglalkozások szervezésében az alábbi szempontokat vesszük figyelembe:

- adjon lehetőséget a tanulók egyéni érdeklődésének kielégítéséhez
- járuljon hozzá a műveltségi területek bővítéséhez
- segítse az egészséges életmód kialakítását.

A fentiek alapján tervezett foglalkozások:

- néptánc
- énekkar
- tömegsport
- futball
- birkózás
- sakk
- kosárlabda
- úszásoktatás
- angol fakultáció
- matematika fakultáció
- magyar fakultáció
- mesemondó verseny
- házi tanulmányi versenyek
- házi sportversenyek
- egészség- és sportnap
- ünnepélyek
- madarak és fák napja
- nyári táborozás
- osztály programok
- színház, mozi látogatás

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezzük. A tehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel költségeit az intézmény fedezi.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a falu könyvtár keretében működő iskolai könyvtár segíti.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók –tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

1.4.3 A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diák önkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

1.4.4 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.) a szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. ***A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.***

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Az egyéni képességek minél jobb kibontakozását, a tehetséges tanulók gondozását, az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- A jobb képességű tanulók fejlesztését a fakultációk és a tanulmányi versenyekre való felkészítések szolgálják. Ezek területei elsősorban a matematika, idegen nyelv, magyar.
- Ezen kívül biztosítjuk a tehetséges tanulóink szereplését a különböző szintű művészeti és sportversenyeken. A Kt. 52.§ (11)(6. pont) bekezdésében biztosított időkeretet teljes mértékben itt felhasználjuk.
-

Pedagógusaink feladata felismerni a diákok tehetségét, támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett differenciált, csoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, városi, megyei, országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

Gyakran előfordul, hogy a tehetség nem specializáltan - egy tantárgyhoz kapcsolódva - jelenik meg, hanem a tehetség "tantárgyközi vetületben" vagy a tantárgyak rendszerén kívül jelentkezik. Külön oda kell figyelnünk a potenciálisan tehetségesekre, akiknek tantárgyi eredményeik nem feltétlenül kiválóak, de alkotó és kreatív gyerekek. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy a tehetséges gyerek, - mint az összes többi - melegséggel, biztonságnyújtással, az egyedisége iránti elfogadó érdeklődéssel fejleszthető csak, illetve azt, hogy a jó és a kiváló adottságok csak megfelelő tevékenységekben alakulhatnak tehetséggé. Feladatunk tehát a megfelelő tevékenységek lehetőségének sokszínű biztosítása.

A tehetségnevelés területei:

- Az iskolai tanítási órák

- Kiscsoportos foglalkozások (tanórai csoportbontás)
- Szakkörök, érdeklődési körök
- Tanulmányi versenyek, tanulói pályázatok, sportversenyek
- A minőségi csoportbontások
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Az iskolai sportkör
- A szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások)
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- A továbbtanulás segítése
- Igény szerint az 1-4. osztályosok részére angol nyelvi szakkört indítunk
- Számítástechnikai szakkört működtetünk
- Továbbtanulók részére (7-8. osztály) matematikából, magyarból és idegen nyelvből felkészítő foglalkozásokat szervezünk
- Rendszeresen készítjük fel tanulóinkat városi, megyei, országos versenyekre
- Színjátszó szakkört működtetünk
- Iskolai néptánc szakkört szervezünk
- A hátrányos helyzetben lévő tanulóknak felzárkóztató foglalkozásokat biztosítunk.

A jó tanulmányi eredmények mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

Fejlesztendő kompetenciaterületek:

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
Egyéni tervekészítés, megmértetés, kockázat felvállalása (versenyek)
- Digitális kompetencia területén:
Önálló információkeresés interneten (előadások készítése, újságszerkesztés)
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:

Közjó iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség

- Önálló tanulás:

Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében:

- tanulmányi versenyek szervezése minél szélesebb körben,
- a versenyek legfontosabb eleme a felkészítés, amely egyéni, építő jellegű legyen,
- hatékony a kis csoportos munkamódszerek alkalmazása;
- a versenyzés etikájának megtanítása;
- fontos a versenyre való felkészítő tanárok kísérő, támogató szerepköre;
- önálló kiselőadások szakórákon, szakkörökön, elsősorban a tehetséges tanulóknak;
- biztató értékelés;
- differenciált feladatok adása;
- csoportfoglalkozások szervezése, amelyek az adott témakörben való jártasság szerint átjárhatók;
- a tanterem átalakításának lehetőségei (asztalok összetolása – kötött padosorok – kör, félkör alakban)
- a házi feladatok differenciálása;
- órai gyakorlaskor más-más feladatkörök (pl. önálló szövegfeldolgozás közösolvasás, lényegkiemelés)

A könyvtári tevékenység fontos színtere e témának is:

- könyvkölcsönzés szabad érdeklődés alapján délutánonként, kutatómunkák
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel
- önálló kezdeményezés támogatása (**kezdeményező-készség és vállalkozási kompetencia**)
- a könyvtár egyéb lehetőségeinek kihasználása – zenehallgatás, videózás „könyvtár mozi”, társasjátékok, diavetítés, CD-ROM használata, programok végigjátszása, lexikon-szótár használata, bábozás
- „csendes” olvasó órák egy-egy osztály számára – főleg olvasótermi könyvekkel
- kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezése

- újságírás, újságszerkesztés, riportkészítés – írott formában (magnófelvétellel), videóval, iskolarádió (**digitális kompetencia**)
- műsorok összeállítása a források felhasználásával
- egyéni illetve kiscsoportos beszélgetések (**anyanyelvi kommunikáció**)
- internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez. (**digitális kompetencia**)

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A gyenge tanulók felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- Valamilyen okból elmaradók – szociális háttér, tanulási nehézség – felzárkóztatása heti 1-2 óra rendszeres korrepetálás biztosításával történik.

A felzárkóztatás kiindulása mindig a tanulási nehézségek okainak feltárásával kezdődik. Ez nem csak az osztályfőnökök és a fejlesztő pedagógusok feladatköre, hanem mindnyájunk felelőssége.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai fejlesztését meghatározó dokumentumok

- **Köznevelési törvény**
- **Nemzeti alaptanterv**
- **Sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának irányelvei**
- **A pedagógiai szakszolgálatok és a sajátos nevelési igényű tanulók támogatása igénylésének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének rendjéről**
- **A képzési kötelezettségről és a pedagógiai szakszolgálatokról**

A tanulásban lemaradó és tanulási nehézségekkel küszködő, sajátos nevelési igényű tanulók számára felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat szervezünk. Külön kezelendők ebből a szempontból a sajátos nevelési igényű gyermekek, akiknek fejlesztésére a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleményben tesz javaslatot. A mentesítések, felmentések megállapítása után ennek alapján készül el egyéni fejlesztési tervük, melynek elkészítéséért a szaktanár a felelős. Felső tagozatos gyermekek esetében a szaktanárok által készített tantárgyankénti fejlesztési tervek egységes fejlesztési tervbe történő megjelenítéséért az osztályfőnök felelős. A fejlesztési tervek az iskola gyógypedagógusának jóváhagyásával válnak érvényessé. A fejlesztő és rehabilitációs foglalkozások számának meghatározása a Kt. 52.§ (6) bekezdése alapján történik.

A felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások időtartama, keretei, szinterei

Tanórai egyéni és csoportos felzárkóztatás a mi értelmezésünkben a differenciált foglalkoztatást jelenti. Differenciált foglalkoztatás az alábbi órákon ajánlott:

- gyakorló óra
- kiegészítő tananyag feldolgozása esetén
- tanórák nem új tananyagot feldolgozó részein

Tanórán kívüli csoportos felzárkóztatás, fejlesztés:

- azonos jellegű problémák esetén a résztvevők maximális létszáma: 8 fő
- eltérő jellegű problémák esetén a résztvevők maximális létszáma: 3 fő

Felzárkóztatás tanulószobában, napköziben:

- szabadidő terhére felzárkóztatás ne szerveződjön!
- a délutáni tanórákról szaktanár és osztálytanító bármikor kivihet felzárkóztatás céljából gyermeket, gyermekeket, ha lehetőség és szükség van rá házi feladat elkészítése is a felzárkóztatásnak legyen a része
- szaktanár és osztálytanító útmutatásával a délutáni tanórákon is folyhat egyéni segítségnyújtás a napközis és tanulószobás nevelő részéről (a felzárkózást segítő gyakorlófeladatok megoldásának felügyelése; házi feladatok készítésének közös elindítása stb.)
- szaktanár a tanulószobán végezhet egyéni vagy csoportos felzárkóztatást

A felzárkóztatás időtartama

- a felzárkóztató foglalkozás időtartamát a foglalkozást vezető pedagógus határozza meg a tananyag és a gyermek függvényében
- egy foglalkozás maximális időtartama 45 percet nem haladhatja meg
- egy tanítási napon egy tanuló számára csak egy felzárkóztató foglalkozás szervezhető

Dokumentáció - elvárások a dokumentációval szemben:

- mutassa pontosan az ott zajló munkát
- az ellenőrzés alapja lehessen
- a felzárkóztatás folyamata követhető legyen belőle
- mutassa az eredményességet, eredménytelenséget
- feladatokat generáljon
- informatív legyen: átadáskor az osztályról és az egyénről teljes képet nyújtson az átvevőnek (akár a megismerés alapja lehessen)
- tömör, lényegre törő legyen
- nyelvezetét a szakmai igényesség jellemezze

Felzárkóztatási napló – osztályonként egy napló a felzárkóztatásban résztvevők tanórán kívüli foglalkozásainak rögzítésére:

- rendszeres vezetéséért az osztályfőnök a felelős, aki havonta köteles azt átnézni, és a nem megjelent tanuló szülőjét írásban értesíteni
- a napló formanyomtatványként elkészített lefüzhető, sorszámozott lapokból áll
- a különböző tárgyú, témájú foglalkozások folyamatosan, időrendben kerüljenek bele
- a felzárkóztatást végző tanár, tanító beírja a foglalkozás anyagát és aláírásával igazolja

Egyéni fejlődési napló vezetése a következő esetekben:

- ha a gyermek iskolai tanulmányait megelőzően a Nevelési Tanácsadó szakvéleményt készített róla, melyben egyéni fejlesztésének területeire javaslatot tett – ebben az esetben óvodai írásos vélemény szükséges az előzményekről
- ha a gyermek iskolai fejlődésének bármely szakaszán Nevelési Tanácsadó szakvéleményt készített, benne javaslattal a fejlesztésre vonatkozóan
- a szakértői bizottság szakvéleménye alapján

A fejlődési napló vezetése:

- tartalmaznia kell az előzményeket: Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság szakvéleménye; egyéni fejlesztési tervet
- az egyéni fejlesztési terv elkészítéséért az osztályfőnök a felelős
- a tervet a fejlesztésben érintett pedagógusok részvételével közösen készítik el, meghatározva benne az egyes pedagógusokat érintő feladatokat
- a fejlesztésben érintett tanítók, tanárok, gyógypedagógusok vezetik
- a napló formanyomtatványként elkészített lefüzhető, sorszámozott lapokból áll
- vezetéséért az osztályfőnök és/vagy a gyógypedagógus a felelős; a nem megjelent tanuló szülőjét az osztályfőnök értesíti a hiányzásról
- a megjegyzés rovat tartalmazza a fejlesztési tervtől eltérő történéseket, következő sürgős feladatokat stb.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink:

- tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük,
- logopédus és pszicho-pedagógusok segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet
- szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat,
- a diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás,

- logopédusunknak, pszicho-pedagógusainknak napi kapcsolatuk van a gyerekekkel, és szaktanáraikkal rendszeresen megbeszélik az aktuális problémákat. Kölcsonösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről,
- tanácsaikkal segítik a szülőket, pedagógusokat,
- a tanulási zavarral küzdő tanulókat segítik az önálló tanulás szokásainak, és a tanulási készségek kialakításában (szövegértés, olvasástechnika), s a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában,
- tanulópárok kialakítása,
- tanulási technikák elsajátíttatása szakórákon és egyéni foglalkozásokon, **(tanulás tanítása, önálló hatékony tanulás kompetenciája)**
- rendszeres ismétlés, gyakoroltatás, változatos tanulásszervezés,
- egyéni tanulási motiváció erősítése, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással
- közösség nevelő hatása (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé),
- a kötelező tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is adjunk lehetőséget a tanulók személyiségfejlődését elősegítő tevékenységekre (szaktárgyi, tánc, dráma, kézműves, sport szakkörök)

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka.

Fontos az iskolaérettség szakszerű eldöntése, mely az óvoda és a szülő felelőssége.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a **prevenció elve érvényesül**. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar.

Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. Ebben az időszakban már sok kisgyerek jár a dyslexia, dysgraphia preventív foglalkozásokra.

A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé.

Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáiknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

A szülővel való kapcsolattartás folyamatos.

Sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai integrációja

Az integráció fogalma:

A gyermekek vonatkozásában az integráció a korábbi elkülönítő (szegregáló) speciális oktatással, neveléssel szemben a fogyatékosok és nem fogyatékosok együttes nevelését, találkozási alkalmaknak, közös tevékenységeiknek az adott lehetőségekhez képest maximális megvalósítását jelenti.

A nevelésben-oktatásban megvalósuló integráció során a sajátos nevelési igényű gyermek beilleszkedésére kerül sor a többségi nevelési-oktatási intézményekben.

Az integráció szükségessége:

A beilleszkedés-beillesztés nemcsak távlati cél, hanem eszköz is, a sikeres óvodai-iskolai együttnevelés biztosítja a legjobban a későbbi zökkenőmentes beilleszkedést, nemcsak a gyermekekre, hanem a társadalomra gyakorolt hatása révén.

Iskolánkban az integráció teljes típusa valósul meg, a sajátos nevelési igényű gyerekeket együtt oktatjuk a többiekkel.

Célunk teljes integráció majd inklúzív, azaz befogadó iskola megvalósulása.

- Befogadás esetén a kulcsszó: egyéni differenciálás.
  - A pedagógus minden gyerekben a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságot keresi és látja.
  - A tanulási nehézségeket a tanulási folyamat természetes velejárójaként kezeli, s nem feltétlenül a gyermekben keresi a hátráltató okokat.
  - Az egyénre szabott segítséget minden gyereknek meg kell adni, illetve minden gyereket a képességei szerint kell terhelni.
- A pedagógus eszköztára gazdag, kiterjed:
  - A tanítási program változatos feldolgozására.
  - A gyermekek sokoldalú tevékenykedtetésére.
  - A tananyag differenciált feldolgozására.
  - Az egyéni tanulási stílus és ütem tekintetbe vételével kiszabott, vagy éppen a gyermekek által önállóan kiválasztott feladatokra (szabad munka).
  - A teljesítményszintek széles sávjának elfogadása.
  - A tanári irányítás mellett az együttműködő tanulás, azaz a gyermeki pármunka, és csoportmunka, valamint az egyéni feladatmegoldások sűrű érvényesítésére.

- A tanulási nehézségek kiküszöbölését a pedagógus nem hárítja teljes egészében a gyógypedagógusra, igyekszik saját eszköztárán változtatni, amikor problémákat lát, vagyis nem annyira a gyermekben inkább saját magában keresi a változás lehetőségét. A gyógypedagógus partner ebben a feladatban.

Az integrált nevelés-oktatás feltételei:

A feltételrendszer kifejezetten komplex:

- Objektív tényezők : Speciális taneszközök stb. biztosítása.
- Szubjektív tényezők: Fogadó pedagógus személyisége, felkészültsége, kapcsolata a gyógypedagógussal.
  - A család pozitív és támogató magatartása.
  - Gyógypedagógiai megsegítés biztosítása.
  - A gyermekek személyisége, képességei.
  - A csoporttársak, osztálytársak viszonyulása.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

„A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló. Aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

- testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság előfordulása esetén halmozottan fogyatékos.
- Pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, nutizmus, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar.”
(Közoktatási törvény 121.§ 29.)

A tanulási problémák/korlátok körét alkotják:

- tanulási nehézség
- tanulási zavar
- tanulási akadályozottság

A tanulási probléma súlyosságát a Nevelési Tanácsadó, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság állapítja meg. Az általuk kiadott szakvéleményben megfogalmazottak és a Közoktatási törvény által előírtak alapján történik a gyermekek további iskolai nevelésének-oktatásának megtervezése.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és tanórai foglalkozások heti időkerete:

A törvény a fejlesztő programok megvalósításához egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs órakeretet biztosít. Ezek heti órakerete fogyatékosági csoportonként változó, az adott évfolyamra meghatározott heti kötelező tanítási óra meghatározott százaléka:

- 15%-a értelmi fogyatékosoknál,
- 35%-a gyengénlátó tanulóknál,
- 40%-a a mozgásfogyatékos, vak, nagyothalló, beszéd-fogyatékos tanulóknál,
- 50%-a siket és autista tanulók esetén,
- 15%-a az egyéb sajátos nevelési igényű tanulók esetében.

Az iskolai fejlesztés célja:

- Sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentése vagy lehetőség esetén megszüntetése.
- Harmonikus, önmaga problémáit megfelelően kezelni tudó személyiség kialakítása.
- Megfelelő, az egész élet során jól használható kompenzatorikus technikák elsajátítása.

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A részképesség-zavar tüneteit, a kóros hiperaktivitást, figyelemzavart mutató tanuló.

A részképesség-zavarok körébe sorolják:

- az iskolai teljesítményeknek – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjét, (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) .
- valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttesét.
- ide tartoznak azok a tanulók is, akik súlyos figyelemzavaruk vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képességük miatt a tanulási szituációba beilleszkedni nem tudnak, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak. (hiperaktivitás, figyelemzavar).

Általános jellemzőik:

- a számukra nehéz iskolai feladatok iránti közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással (a kieső részképességgel) kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.
- A tanuló maga is kompenzálni kezdi a sikertelenséget:
  - Jó esetben más, a számára könnyebb tantárgyi tevékenységgel,
  - Kedvezőtlen esetben extrém magatartással, beilleszkedési zavarral.
- A tanulási nehézség másodlagosan okozhat magatartási, illetve a magatartási probléma is okozhat tanulási zavart, tehát a tünetek egymásba átmehetnek, illetve halmozódhatnak.
- A idegrendszer csökkent terhelhetősége, érési meglassúbbodás. Ezeknek tudhatók be az alábbiak is:
  - Általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
  - Fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen viselik a várakozási feszültséget,
  - Gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
  - Fokozottabban igénylik az életet, tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat,
  - Nyugtalanság, túlmozgások jellemzik.

A fejlesztés kiemelt feladatai a részképesség-zavar és/vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulóknak

Több részképesség-zavar együttes előfordulása „halmozott fejlődési zavart” okoz. Ez a beszéd/nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába és általában akadályozza az anyanyelv tanulásának, az olvasás-írás-számolás elsajátításának.

Az ilyen típusú, speciális fejlesztésre szoruló tanulók logopédiai-pedagógiai ellátásának lényege:

- a percepció minden részterületét fejleszteni kell:
  - a vizuális,
  - akusztikus,
  - taktilis,
  - mozgásos észlelés folyamatait,
  - motoros képességeket,
  - beszéd- és nyelvi készségeket.

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók fejlesztésének elvei:

-A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók különleges gondozási igényeinek

kielégítésegypedagógus közreműködését igényli, aki meghatározza:

- A lemaradás helyét és mértékét.
- Meghatározza a fejlesztési célt.

-A tanulók a komplexitás elvén alapuló egyéni terápiai terv alapján kapnak segítséget. A foglalkozások anyagának meghatározása a gyermek egyén szükségleteinek figyelembe vételével történik.

- Módszer jellemzői:

- Többirányú ráhatás, rávezetés.
- Az egyes részfunkciók megerősítése, vagy szükség esetén újratanítása

-Tartalmában közeledhet a pedagógiai követelményekhez, de a fejlesztő tevékenység soha nem lehet rátanítás vagy korrepetálás.

-A kialakulatlan részképességek jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni szükséges a méltányos számonkérési, értékelési, esetleg az intenzív terápia idejére szóló átmeneti felmentési lehetőségeket. Mindez azonban elsődlegesen a gyermek távlati érdekeinek a figyelembe vételével történjen.

-A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók oktatásának preferált formája ahagyományos integrált oktatás.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

-Az egészségügyi rehabilitáció elsősorban a fogyatékoság jellegének, tüneteinek kivizsgálását és a diagnózisnak megfelelő medicinális ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Fontos a:

- gyermekneuroológiai,
- fülészeti,
- szemészeti vizsgálat,
- szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.

Egészségügyi rehabilitáció körébe tartozik:

- gyógytorna,
- gyógyúszás,
- bizonyos sportok, elsősorban labdajátékok, mindegyik az iskolában, helyben van lehetőség.

- Pedagógiai rehabilitáció célja:

- Funkcionális képességfejlesztő programok gyakoroltatása, elmélyítése.
- A terápiás fejlesztő programok mellett szükséges időt tartalékolni a betegségek utáni felzárkóztatásra, esetleges tantárgyi részek elmélyítésére.
- Ennek a keretében van lehetőség bizonyos kompenzáló eszközök használatának megtanítására, gyakorlására (gépírás, szövegszerkesztés, helyesírás ellenőrzése, rajzprogramok kezelése, számítógép használata), mivel ezek az eszközök optimálisan egyéni vagy kiscsoportos formában használhatók.

1.6.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A szakirodalom alapján a beilleszkedési, magatartási nehézségek kialakulásának alapvetően két oka van. Az egyik ok az ún. biológiai tényezők, amelyek lehetnek genetikai eredetűek, vagy a fizikai környezet hatására bekövetkező elváltozások, megbetegedések. Ezek a magzati, illetőleg a csecsemő és kisgyermek korban okozhatják azt az idegrendszeri elváltozást, amely a címben jelzett nehézségek kialakulásáért felelős. A másik ok az ún. pszichoszociális ártalmak, amelyek az igen negatív családi környezet hatására alakulnak ki. A jelenség felismerésére, diagnosztizálására a szakemberek feladata.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- integrált oktatás
- szoros kapcsolat a helyi óvodával, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató órák
- napközi otthon
- felzárkóztató foglalkozások
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- családlátogatások
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink és fejlesztőpedagógusunk segítségével - igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A fejlesztő tevékenység célja:

- a közösségi normákat betartani tudó, mutató, magatartásában, viselkedésében átlagost közelítő, minél harmonikusabb személyiség kialakítása
- az otthoni környezetből, neveléshiányosságokból adódó hátrányok csökkentése
- hibás családi modellből hozott magatartásformák korrigálása, javítása
- továbbhaladásra való felkészítés

1.6.4 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelemi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenység három fő feladata:

A gyermek fejlődését veszélyeztető okok **megelőzése, feltárása, megszüntetése.**

Elsősorban a megelőzésre helyezük a legnagyobb hangsúlyt:

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni és fel kell tárnai a tanulók problémáit
- meg kell keresni a problémák okait
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek

- nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét
- törekszünk a „másság” elfogadtatására; **(szociális kompetencia)**
- szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal
- a rászorulókat a segítség elfogadására
- felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, bekapcsolódtunk a dohányzás, alkohol, drog elleni programokba
- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást
- a határtalan és a szülői, felnőtt kontroll nélküli televíziózás ártalmairól rendszeresen szólunk a szülői értekezleteken és fogadó órákon
- az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük
- az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) odaítélésekor a gyermekvédelmi felelősök az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.

E területen a legfontosabb célok:

- segíteni azon tanulókat
  - beilleszkedését,
  - ismeretsajátítását,
  - egyéni ütemű fejlődését az iskolai környezetben,
 akik szociális körülményeiket tekintve, hátrányos helyzetűek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval
- gyermekjóléti szolgálattal
- családsegítő szolgálattal
- polgármesteri hivatallal
- gyermekorvossal
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel,

egyházakkal, alapítványokkal.

Fontos ellátni a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat, részt venni a tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében.

Veszélyeztetett gyermek az, akinek testi, lelki, értelmi, erkölcsi fejlődését a szülő vagy gondozói környezete nem biztosítja. A veszélyeztetett helyzet kialakulásához vezető tényezők: az elhanyagoló nevelés, gondozás, valamint a családban halmozottan előforduló devianciák (alkoholizálás, droghasználat, brutalitás, bűnöző életmód...). E tényezők következménye lehet a gyermeknél is megjelenő deviáns magatartási formák kialakulása, leggyakrabban a negatív beállítottságú társadalmi csoportokhoz való csatlakozás, az alkohol és kábítószer-élvezet.

A nevelési-oktatási intézmény vezetője biztosítja az ifjúságvédelmi felelős munkájához szükséges feltételeket (kinevezi a feladatokért felelős személyt, meghatározza munkarendjét és tevékenységi kereteit, lehetővé teszi a szakmai fórumokon, továbbképzéseken való részvételt).

Az iskola pedagógusai közreműködnek a tanulók veszélyeztető körülményeinek megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Információikat átadják az osztályfőnököknek, vagy az ifjúságvédelmi felelősnek.

Az osztályfőnökök az ifjúságvédelmi felelőssel számba veszik a veszélyeztetett tanulókat, majd a veszélyeztetettség típusa, súlyossága alapján meghatározzák a további teendőket.

Az ifjúságvédelmi felelősfeladatai:

- A tanári közösségben
  - együttműködés és szemléletformálás
  - tanácsadás (pl. milyen problémával hová fordulhatnak)
  - információáramoltatás
  - mentálhigiénés programok bevezetésének szorgalmazása
(egészségnevelési, kábítószer ellenes programok...)
  - nevelőtestületi értekezleteken aktív részvétel
  - szakirodalom ajánlása, hozzáférhetővé tétele
- A szülők körében

- együttműködés és szemléletformálás
- tanácsadás
- családlátogatás (esetenként)
- szülői fórumokon aktív közreműködés
- tanévkezdéskor az ellenőrzőbe történő bejegyzéssel a szülők tájékoztatása az ifjúságvédő személyéről és fogadórendjéről
- Önálló feladatok
  - külső intézményekkel történő kapcsolattartás
    - nyilvántartások vezetése
    - szakirodalom gyűjtése
    - továbbképzéseken, szakmai fórumokon való részvétel
    - a szociális ellátások egyes formáinak, a jogosultság feltételeinek megismerése
    - a veszélyeztetett helyzetű tanulók szabadidős tevékenységének éstanulási előmenetelének figyelemmel kísérése
    - pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényezők észlelése esetén a Gyermekjóléti Szolgálat értesítése
  - fokozott odafigyelés a gyermekjóléti gondoskodásban részesülő gyermekekre, továbbá az esetmegbeszéléseken való részvétel

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások
- indulási hátrányok csökkentése
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- pályaválasztás segítése
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- családi életre történő nevelés
- napközis foglalkozások

- iskolai étkezési lehetőségek
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- szülőkkal való együttműködés
- tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- tankönyv hozzájárulások kiadása a jogszabályok szerint
- segélyek kiadása a költségvetési keretek figyelembevételével.
- iskolai alapítványunk bevonása a hátrányos helyzetű gyermekek anyagi segítésébe

Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.

Választékos szabadidős kínálatunk, ahová célzatosan irányítjuk a gyermekeket a szabadidő hasznos eltöltése, és saját épülésük végett.

Tanítványaink szüleivel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot.

1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az intézmény gondoskodik a rábízott gyerekek felügyeletéről, a nevelés és oktatás egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséről. Felderíti a gyermekek fejlődését veszélyeztető okokat, és pedagógiai eszközökkel törekszik a káros hatások megelőzésére, csökkentésére.

E területen is a legfontosabb célok:

- segíteni azon tanulók
  - beilleszkedését,
  - ismeretsajátítását,
  - egyéni ütemű fejlődését az iskolai környezetben,
 akik szociális körülményeiket tekintve, hátrányos helyzetűek.

Így a:

- családi mikrokörnyezetből adódóan,
- a családi házon kívüli környezet miatt,
- iskolai körülményeiket tekintve,
- csonka családban felnövő gyermekek (elvált

szülők, árva, félárva gyerekek),

- munkanélküli szülők gyermekei;
- átmenetileg hátrányos helyzetűek:
- áttelepült, beköltözött (új) tanulók,
- tartós betegség miatt hátrányos helyzetűek.

Feladatok:

- Biztosítani a gyermekek napközbeni ellátását:
  - a tanulók étkeztetését
  - az iskolai tanulmányi munka kereteit
  - nevelő célzatú szabadidős foglalkozásokat.

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a felzárkóztató órák,
- a napközi otthon,
- a diákétkeztetés,
- a felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolata,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a családlátogatások,
- a továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek,
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

Fontos továbbá, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe.

El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

Gyermekvédelmi felelős és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- **Anyanyelvi kommunikáció:**

Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény

megfogalmazás szóban és írásban

- **Matematikai kompetencia:**

Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása,

amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítik fel

- **Digitális kompetencia:**

Információkeresés

- **Szociális és állampolgári kompetencia:**

Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése.

Egyéni és közérdek tisztelete

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A **diákönkormányzat** a korosztálynak megfelelő szinten és keretekben az állampolgári szerepre készít fel, illetve érdeklődési körökön alapuló mozgalmi életet szervez, ápolja és támogatja az iskolai hagyományokat.

Meggyőződésünk, hogy mindezek önmagukban is jelentősek, de igazán modellként hatnak a gyerekekre. A közösséghez, az iskolához, a városhoz való tartozás és az iránta való felelősség érzését táplálják a tanulóknál.

A diákok többségét, vagy jelentős részét érintő információk közlésére illetve cséréjére a következő fórumokat működteti az iskola illetve a diákönkormányzat:

1.7.1. Az iskolagyűlés

A diákokat az intézmény vezetői és tantestülete rendszeresen tájékoztatják az iskolával

kapcsolatos eseményekről, eredményekről, tervekről. A tájékoztatás elsődleges formája az iskolagyűlés.

1.7.2. Diákközgyűlés

A diákönkormányzat kezdeményezésére évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vehet fel, azokra választ kérhet. A diákközgyűlés az a legmagasabb fórum, amelyen az intézmény tanulói és diákönkormányzata minden olyan problémát fölvethetnek, amely a tanulói jogok érvényesülésével akár az intézményen belül, akár a jogi szabályozásban sérelmet, feszültséget, méltánytalanságot okoz.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség;

megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység

feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás.

A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

1. A tanulókat az iskola életéről. Az iskolai munkaterről, illetve az aktuális

feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az

osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

3. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A szülők közösségét érintő együttműködési formák:

Elvárásaink a szülők felé:

A szülők részéről - a sikerebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését,

a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését,

a gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását,

aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken és rendezvényeken,

nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését,

véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatban,

szponzori, szervező segítségnyújtást,

aktív részvételt a szülői munkaközösségek munkájában, az iskolai rendezvényeken (az egyes programok megszervezése: farsang, alapítványi bálók (osztályfőnökök és a diákönkormányzat bevonásával).

2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

4. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű értekezleten,
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
-

5. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás.

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, nevelési szintjéről,
  - az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
  - a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadóóra.

Feladata, a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) Írásbeli tájékoztató.

Feladata, a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

6. A szülői értekezletek, a fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

7. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülő kérheti:

Gyermeke napközi otthoni ellátását

Gyermek reggeli és délutáni ügyeleti elhelyezését reggel 7 és du. 14 óra között. Megfelelő ok esetén gyermeke felmentését egyes tantárgyakból, vagy a mindennapi iskolába járás alól a törvényi kereteknek megfelelően

Felmerülő problémáinak megoldásához segítséget kérhet

- szaktanártól,
- osztályfőnöktől,
- fejlesztő pedagógustól,
- iskolatitkártól

- az iskola vezetőitől.

A szülőkkel fenntartott kapcsolat különösen fontos a kölcsönös a bizalom. Igyekszünk egymás elvárásainak megfelelni. Mindkét fél ismeri a jogait és a kötelességeit. Rendszeres kapcsolatban vagyunk, probléma esetén azonnali megbeszélést tartunk.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.2. Az értékelés rendje

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei”-ben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók évközi tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A tanulónak minden tantárgyból a legalább „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a tanév végén valamely tantárgyból/tantárgyakból „elégtelen” osztályzatot szerez, akkor a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát köteles tenni.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

_ az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;

- egy tanítási évben a mulasztása a hatályos jogszabályban előírtaknál több, és évközi jegyei alapján nem osztályozható;

_ magántanuló volt.

Az osztályozó vizsga tantárgyai azonosak a naplóban szereplő tantárgyakkal.

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Az iskolaváltást minden konkrét esetben, a szülő kérésére meg kell vizsgálni és – a Nkt. keretei között- az átvételt egyedi határozattal az iskola igazgatója engedélyezi.

1.11. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv:

Alapelv: Az elsősegélynyújtás alapjait minden tanuló ismerje meg és sajátítsa el.

Célok: Az elsősegélynyújtás alapjait készség szinten tudják alkalmazni a tanulók a szükséges élethelyzetekben.

Feladatok: A tanítási órákon és a szabadon választható foglalkozások terhére szervezett órákon(osztályfőnöki, biológia, testnevelés, napközi) megismertetni az elsősegélynyújtás alapjait a tanulókkal elméleti és gyakorlati alkalmazás tekintetében.

TANTÁRGY/FOGLALKOZÁS	TEMATIKUS EGYSÉG	TARTALOM
környezetismeret óra 1-4. osztály osztályfőnöki 5-8. osztály		elsősegélynyújtás elemi ismeretei
biológia –egészségtan 7-8.osztály	szépség, erő, egészség a szervezet anyag – és energiaforgalma	- bőrsérülések és ellátásuk - mozgássérülések és ellátásuk - betegvizsgálat/hármas érzékelés - átjárható légutak biztosítása - újraélesztés - vérzések ellátása

	a belső környezet állandóságának biztosítás	- alkoholférgezett, drog hatása alatt álló állátása - zavart tudatú ellátása
testnevelés-osztályfőnöki	az elsősegélynyújtás alapjai gyakorlati feladatok	- elsősegélynyújtás története - baleseti helyszín - betegvizsgálat - vérzések - mozgásszervi sérülések - mellkasi,hasi sérülések - égési,vegyyszer okozta sérülések - mérgezések - baleseti szituációk ellátása

Feladatok szinterei:

- szaktárgyanként minden tanév első hetében balesetvédelmi oktatást tartunk
- tanév közben minden veszélyhelyzetre felhívjuk a tanulók figyelmét, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon
- veszélyes pontok felderítése a közlekedésben – tanulmányi séták alkalmával
- veszélyhelyzetek felismerése – az épület elhagyása, szituációs játékok (bombariadó, tűzriadó)

Segítő kapcsolatok – kapcsolódási pontok:

- „iskolarendőr”, helyi polgárőr szervezet tagjai rendszeresen részt vesznek az iskolai és községi közös rendezvényeken (környezetvédelmi programok, iskolai rendezvények, katasztrófavédelmi nap, tűzoltó verseny)
- Szülők bevonása a programokba: családversenyek, elsősegély-nyújtó verseny, közlekedés-biztonsági vetélkedő, túrázás az edzett szervezetért
- Veszély források megszüntetése az iskolában és környezetében
- Az iskolaorvos és a védőnő alkalmi ellenőrzést, méréseket végez, tanórákon és osztályfőnöki órákon aktuális témákban előadást tart

1.12. Iskolánk oktatási, nevelési programja a cigány tanulók felzárkóztatására

1.12.1. Helyzetelemzés

A tófeji tagintézményben a cigánytanulók száma 23. Őket halmozottan hátrányos helyzetük miatt megkülönböztetett módon fokozottabb odafigyeléssel és törődéssel kezeljük.

Cigány tanulóink családi körülményei

A térségünkben élő cigány családok igény szintje alacsony. Ennek oka egyrészt saját belső társadalmi környezetük, másrészt a külső viszonyok, főleg a jövedelem hiánya, a munkanélküliség. Munkavállalásra kevesen törekednek közülük, jövedelemszerző tevékenységük gyakran a bűnözés. Iskolánkba járó cigány tanulók szülei közül egynek sincs állandó munkahelye. Ennek ellenére lakásviszonyaik jónak mondhatók. Otthonszerzése törekednek, saját ingatlanuk, gépkocsijuk van. A Baktüttösön élő cigány családokat a lakosság elfogadja, hiszen évtizedek óta ott élnek. Tófejen viszont – hiába a rendezett körülmények – idegenkednek tőlük.

1.12.2. Az iskola és a cigány családok kapcsolata

Iskolánkban igyekszünk a cigány tanulóink családjával való folyamatos kapcsolattartásra. Rendszeresen a családlátogatások, az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi feladatokat ellátó nevelő fokozottan figyel a családi hátterre, segít a problémák megoldásában.

A szülők nem csak elfogadják a segítő szándékot, hanem sok esetben kérik az iskola segítségét, elsősorban tanulmányi gondoknál. Maximálisan törekszünk arra, hogy a nyolc osztályt minden cigány tanulóink befejezze. Erre többségében ők is törekednek, de elsősorban a gépjárművezetői jogosítvány megszerzése miatt, nem továbbtanulás céljából.

1.12.3. Cigány és nem cigány tanulóink közötti viszony

A tófeji tagintézmény összlétszámának 21 %-a cigány származású, így egy-egy osztályban nem magas a cigány tanulók aránya. Ezért az osztályokba könnyebben beilleszkednek, a többi tanuló elfogadja őket. Azonban sajnos gyakran előfordul, hogy másként viselkednek, ami egyértelműen származásukkal magyarázható. Az erőteljes tanári figyelmeztetésre durván reagálnak. Épp ezért nagyon tapintatos bánásmódot igényelnek. Türelemmel, szép szóval sok minden megoldható náluk.

1.12.4. Tanulmányi munka terén való feladatok

Felzárkóztatás

Iskolánk cigány tanulóinak zöme gyenge képességű, közülük 1 enyhe értelmi fogyatékos. A tananyagot nehezen sajátítják el, és nem is szívesen tanulnak. Ezért már az alsó tagozaton nagy gondot fordítunk a felzárkóztatásra, hogy felsőbb osztályba minél kevesebb hátránnyal kerüljenek a gyerekek, és hogy a megnövekedett tananyagot is legalább minimum szinten el tudják sajátítani.

A felzárkóztatást, felzárkóztatási foglalkozással differenciált órai munkával, tanórák utáni egyéni korrepetálással végezzük. Ezek komoly anyagi ráfordítást igényelnek. A felzárkóztatásban jelentős a napközi otthon szerepe. Az 1-8. osztályig működő napközibe 18 cigány tanuló jár. Itt fokozott figyelmet fordítanak a napközis nevelők a gyerekek felkészülésére, hiányaik pótlására.

Tehetséggondozás

Közismereti tantárgyból nem érnek el kiemelkedő teljesítményt cigány tanulóink. Érdeklődésük elsősorban a készségtantárgyaknál mutatkozik meg. Főleg a sporttevékenységek érdeklik őket. A fiúk az iskolai futball csapatának évek óta aktív és jó sportolói. A tehetséggondozásra különösen a cigánykultúra ápolásánál látunk lehetőséget. A zene egészen kiskoruk óta él, a tánc, az ének fő kifejezési eszközük. Iskolánkban 1992 óta működik néptánc foglalkozás fakultatív formában, amiben kezdetektől fogva részt vesznek. Az évente megrendezésre kerülő, most már hagyományosnak mondható iskolai ki-mit-tud? – nak is aktív szereplője néhány cigány tanuló.

Tehetségük e téren való kibontakoztatására szeretnénk még több lehetőséget biztosítani, melyhez több anyagi ráfordítás szükséges. Számítástechnika órákra is szívesen járnak a cigánygyerekek. Esetleges továbbtanulásuk esetén fontos, hogy e téren is megfelelő alappal rendelkezzenek.

Továbbtanulás

A felzárkóztató és fakultatív foglalkozások mellett nagy szükség van arra, hogy a gyerekek szemléletét is alakítsuk. A továbbtanulás jelentőségét eddig is és ezután is kiemelten kívánjuk kezelni. Rá kell mutatni ennek szükségességére, hisz a cigány lakosság kiemelkedésének leglényegesebb eleme a szakmaszerzés. Ezáltal van lehetőségük a társadalomba való könnyebb beilleszkedésre, jobb eséllyel való indulásra, megbecsülésre, munkaszerzésre. A tanulók mellett, ennek fontosságáról a felnőtt családtagokat is szükséges meggyőzni. Elsősorban a lányok esetében kell szemléletükön változtatni. A cigánylányok, ha el is végzik a 8 osztályt, továbbtanulni nem engedik őket, hamar férjhez mennek, gyerekeket szülnék. Ezen a téren, mivel

évszázados hagyományról van szó, nagyon aprólékos, meggyőző munkával, gyakori családlátogatással lehet minimális eredményt elérni.

De mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a gyerekeknek a továbbtanuláshoz az esélyük meglegyen.

Továbbtanuló diákok segítése

Középfokú iskolába került tanulóinkról első félévkor rendszeresen kérünk és kapunk is visszajelzést. Fontos, hogy tudjuk, mennyire állják meg helyüket új iskolájukban, megfelelő volt-e felkészítésük. E mellett a kikerült tanulóinkkal a kapcsolatot rendszeresen tartani kell. Segíteni őket a tanulásban jelentkező gondokban, bizalmas kapcsolatot kialakítani velük, hogy bátran forduljanak gondjaikkal volt tanáraikhoz.

1.12.5. Személyiségfejlesztés, közösségi élet

Iskolánk cigánytanulóit az osztály- és iskolaközösség elfogadja. A közösségi életben nincsenek hátrányban hovatartozásuk miatt. Valamennyi tanulóban szükséges azonban tudatosítani etnikai hovatartozásuk jelentőségét. Ismerjék származásukból adódó értékeiket, tudják, hogy a cigányság a társadalom szerves része, melynek hasznos, megbecsült tagjává kell válniuk. E tényezőnél fontos és meghatározó a családi háttér: mennyire képes és akar együttműködni az iskolával, elsősorban az osztályfőnökkel. Ugyanakkor döntő az osztályfőnök kapcsolatteremtő készsége a családdal. Meg kell ismernie az egyes családok szokásait, hagyományait, tiszteletben tartani ezeket az értékeket. Elfogadni hagyományaikat, szokásaikat a családi élettel kapcsolatban. Meg kell érteni, hogy egyes élethelyzeteket máshogy élnek meg, máshogy gyakorolnak.

A pedagógusnak ismernie kell a családok életkörülményeit, lehetőségeiket, adottságaikat. Ezek figyelembevételével kell a tanulók közösségi beilleszkedését irányítani.

A cigány tanulók beilleszkedése és befogadása érdekében szükséges, hogy tanulótársaik is megismerjék kultúrájukat, szokásaikat, hagyományaikat. Erre sor kerülhet osztályfőnöki órákon is. Osztály- és iskolai rendezvényeken (ki-mit-tud?, kulturális bemutató, fakultatív foglalkozások) szorgalmazzuk szereplésüket, melyeken bemutatathatják értékeiket.

1.12.6. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló program

A program megvalósítása minden pedagógustól több odafigyelést, munkát igényel.

Különösen figyelemmel kell kísérni a cigánytanulókat:

- tanulmányi eredményét

- felzárkóztatását
- tehetséggondozását

Kiemelten kell kezelni:

- az egyéni bánásmódot
- az átlagosnál magasabb fokú érzékenységet

Kerülni kell nyilvános megszégyenítésüket, maximális tapintattal kezeljük a felmerülő problémákat.

Családi esemény, ünnep miatt hiányzásukat toleráljuk. Iskolai rendezvényeken való szereplésüket, megjelenésüket figyelemmel kísérjük.

Vonzó, érdeklődésüket lekötő foglalkozásokat szervezünk számukra, mellyel értelmesen töltik el szabadidejüket.

A cigánytanulók támogatásával kapcsolatos pályázati lehetőségeket kihasználjuk.

Intézményünk pedagógia elméleti megközelítésének kiindulópontjait az iskolai sikertelenség okait megszüntetendő elvek, elképzelések alkotják. Ezek:

- **A családi szocializáció értékeire épülő pedagógiai gyakorlat**

Egyéni és kulturális értékek megismerése, tiszteletben tartása és értéként kezelése; az előzetes tudás feltárása, kiindulási alapként kezelése a tanulás-tanítás folyamatában.

- **Együtt-tanulás alkotó osztályközösségben**

Olyan osztályközösség kiépítése, folyamatos ápolása és fejlesztése a cél, ahol a közösen hozott szabályok révén a tanulók megtapasztalhatják és megtanulhatják a másság elfogadását, a kölcsönös tiszteletet és megbecsülést, a közös munka és alkotások révén szerzett ismeret és tudás értékét, örömét, a kölcsönös felelősségvállalást és a segítségnyújtást.

- **Hídépítés iskola és család között**

A család és az intézmény közötti együttműködés, partnerkapcsolat kialakítása, folyamatos ápolása, a

szubkulturális értékek (hagyományok és szokások) megismerése, elfogadása; az otthoni közösség igényeinek és szükségleteinek figyelembevétele az iskolai elvárásoknál; bevonásuk az iskolai életbe.

Az intézmény helyi tanterve

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1

Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A gutorföldi tagintézményben összevont órák keretében tanított tárgyak:

Ének-zene

Vizuális kultúra

Életvitel és gyakorlat

Testnevelés és sport

Az első osztály a második osztállyal, a harmadik osztály a negyedik osztállyal összevontan tanulják ezeket a tantárgyakat.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 1. melléklet:

Alsó tagozat:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	51/2012.
Idegen nyelvek (angol)	51/2012.
Matematika	51/2012.
Erkölcstan	51/2012.
Környezetismeret	51/2012.
Ének-zene	A változat
Vizuális kultúra	51/2012.
Életvitel és gyakorlat	51/2012.
Testnevelés és sport	51/2012.

Felső tagozat:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv	B változat
Magyar irodalom	B változat
Idegen nyelv (angol)	ofi 51/2012
Matematika	ofi 51/2012
Történelem, társadalmi és	ofi

állampolgári ismeretek	51/2012
Erkölcstan	
Természetismeret	ofi 51/2012
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Földrajz	ofi 51/2012
Ének-zene	A változat
Vizuális kultúra	ofi 51/2012
Hon- és népismeret	ofi 51/2012
Informatika	ofi 51/2012
Technika, életvitel és gyakorlat	ofi 51/2012
Testnevelés és sport	ofi 51/2012

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk 1-8. évfolyamon enyhe értelmi fogyatékos tanulóknak:

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról szóló 23/2013. (III. 29.) EMMI rendelet mellékletei

4. melléklet [11.1 melléklet az 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelethez]

Tantárgy megnevezése	
Magyar nyelv és irodalom	Biológia
	Földrajz
Matematika	Történelem
Erkölcstan	Kémia
Környezetismeret	Fizika
Ének-zene	Informatika
Vizuális kultúra	Hon-és népismeret
Életvitel és gyakorlat	Természetismeret
Testnevelés és sport	Technika-,életvitel és gyakorlat

2.2 A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+0,5	7+0,5	6+1	6+0,5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+0,5	4+0,5	4+1	4+0,5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika	0	0	0	0+1
Cigány népismeret	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+0,5	3+1	4+0,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3+0,5
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2+0,5		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2-0,5	1+0,5
Földrajz			1+0,5	2-0,5
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			

Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Cigány népismeret</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

- szerepel a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben;
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
- tetszetős, tartós kivitelű legyen;
- ára legyen mérsékelt.

A taneszközök és felszerelések beszerzéséről a szülő gondoskodik.

A tankönyvek megrendelése és a tanév kezdetekor a tankönyvek kiosztása az iskolában történik. A tankönyvek kedvezményekkel csökkentett térítési díját az iskolavezetés által meghatározott időben – előzetes értesítés után – fizetik a szülők.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosult, aki

- a 2001. évi XXXVII. Törvény 8.§ (4) bekezdésében biztosított normatív kedvezmény igénybevételére vonatkozó igényt nyújtott be.

Ingyenes tankönyvet igényelhet, aki

- szociális vagy hátrányos helyzete miatt erre rászorul és igényét az igénylő lapon jelzi.

Ingyenes tankönyvellátáshoz benyújtott igényeket - az igazoló iratokat áttekintése után - az iskola gyermekvédelmi felelőse bírálja el az osztályfőnökkel és az igazgatóval egyeztetve.

Az ingyenesség létrejöhet:

- Új tankönyv tulajdonba adásával. (Normatív támogatás)

- Könyvtárból való kölcsönzéssel. (Szociális rászorultság, iskolaváltás)

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik.

2.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az általános iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.

2.4.5. Hagyományok

SPORT eseményeken, versenyeken való részvétel:

LABDARÚGÁS korcsoportos, fiú, lány, csapat, körzeti, kisiskolai, városkörnyéki, megyei, országos és nemzetközi bajnokság és verseny

TEREMFOCI korcsoportos, fiú, lány, csapat, körzeti, városkörnyéki, megyei, országos és nemzetközi bajnokság és verseny

SAKK korcsoportos, fiú, lány, egyéni, csapat, körzeti, városkörnyéki, megyei, országos és nemzetközi bajnokság és verseny

BIRKÓZÁS korcsoportos, fiú, lány, egyéni, csapat, körzeti, városkörnyéki, megyei, országos és nemzetközi bajnokság és verseny

JÁTÉKOS SPORTVETÉLKEDŐ csapat, helyi, körzeti, városkörnyéki, megyei, országos verseny

NÉPTÁNC kistérségi bemutatókon való részvétel

USZODALÁTOGATÁS

JÉGPÁLYALÁTOGATÁS

TANTÁRGYI VERSENYEK:

MATEMATIKA helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

MESEMONDÓ VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

VERSMONDÓ VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

SZÉPKIEJTÉSI VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

HELYESÍRÓ VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

INFORMATIKA VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

TÖRTÉNELEM VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

SZÉPÍRÓ VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

NÉPDALÉNEKLÉSI VERSENY helyi, levelezős, városkörnyéki, megyei, országos, egyéni, alsós és felsős versenyek

RAJZVERSENY

SNI-S TANULÓK TANULMÁNYI VERSENYE

CIGÁNY TANULÓK MATEMATIKA VERSENYE

EGYÉB RENDEZVÉNYEK:

MÚZEUMLÁTOGATÁS

SZÍNHÁZLÁTOGATÁS

MOZILÁTOGATÁS

KIÁLLÍTÁSLÁTOGATÁS

Magyar Kultúra Napja

Költészet Napja

Farsang

Benedek Elek Mesenap

„TÖK JÓ NAP”

KINCSKERESŐ NAPOK

ÁLLATOK VILÁGNAPJA

EGÉSZSÉGHÉT

OSZTÁLYKIRÁNDULÁS

TANULMÁNYI KIRÁNDULÁS

ERDEI TÁBOR

GYALOGTÚRA

KERÉKPÁRTÚRA

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A mindennapi testedzés iskolai végrehajtásának módja, szervezeti keretei:

A mozgásszegény életmód miatt a gyermekeknek minden nap szükségük van a megfelelő mozgásinger és terhelés biztosítása céljából testnevelési foglalkozás beiktatására.

A testnevelés minőségbiztosítása megköveteli, hogy:

- minden tanulónak legyen minden nap testneveléssel összefüggő foglalkozása,
- a normál testnevelés tananyagának legyen része a speciális tartásjavító torna,
- a testnevelésben vegyék figyelembe a gerincvédelem szempontjait,
- a testnevelési órákon történjen meg a gyermekek megfelelő szív-érrendszeri és légzőszervi terhelése is,
- a testnevelési órákon jusson idő és figyelem az örömteli mozgásokra, a játékokra is.
- amennyiben a nemek aránya lehetővé teszi fiú-leány bontást alkalmazunk testnevelés órákon.
- a felszerelés vásárlásakor a szülőktől a fehér torna zokni, fekete sportnadrág és fehér trikó beszerzését kérjük

Az egész napos oktatásban részesülő tanulók minden nap legalább 30 percet, lehetőleg szabad levegőn mozogjanak, sportoljanak játékos formában. A diáksport-foglalkozások, a háziversenyek, igény szerint úszásoktatás, napközis munkaközösség hagyományos őszi-tavaszi sportjáték versenyei adnak lehetőséget és keretet a mindennapi testmozgás megvalósítására. A mindennapos testmozgás megvalósításához kihasználjuk a kerület sportlétesítményei adta sportolási lehetőségeket. A Jégcsarnok megnyitásával lehetőségünk nyílt arra, hogy a tanulók a korcsolyasportot is megismerjék.

A megfelelő minőségű fizikai terhelés tanulóink fitsségi szintjét növeli. Ezért kiemelkedő jelentőségű a tanulók rendszeres mérése és az eredmények ismeretében a javítást szolgáló módszerek kidolgozása.

2.6 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézmény diákjai bizonyos köreit érintő hátrányok – a nevelés-oktatás területén elérhető – maximális csökkentése, ill. kompenzálása minden rendelkezésre álló és elérhető személyi és tárgyi feltétel biztosításával a hatályos jogszabályok szellemében.

A hátránnyal élő tanulók köre:

- a családi háttér (anyagi helyzet, elhanyagoló nevelés, labilitás), egészségi, mentálhigiénés problémák stb. okozta hátrányos helyzet (H) – /intézményi kategória/
- a közoktatási törvény által körülírt – gyermekvédelmi támogatásban részesülő hátrányos helyzetűek köre (HH)

- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók (HHH)

A fenti kategóriákon belül:

- sajátos nevelési igényű tanulók (organikus és nem organikus eredetű SNI-s tanulók) köre
- beilleszkedési, tanulási nehézséggel, zavarral küzdők köre
- Tartósan beteg gyermekek
- Veszélyeztetett tanulók

A Magyar Köztársaság Alkotmánya mindenki számára – az esélyegyenlőség alapján - biztosítja az oktatáshoz, művelődéshez való jogot. Ennek alapján a Közoktatási Törvény meghatározza az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedéseket, külön kiemelve

- az ingyenes étkeztetéshez szükséges feltételek meglétét;
- az ingyenes tankönyvellátás szabályait;
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók arányát az osztályközösségekben;
- a halmozottan hátrányos helyzettel járó egyéb rendelkezéseket.

E témához kapcsolódó egyéb jogszabályok meghatározzák

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló rendelkezéseket;
- a gyermekek védelméről szóló esélyegyenlőségi intézkedéseket;
- a sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének irányelveit;
- a tankönyvpiac rendjéről, a tankönyvvé nyilvánítás és a tankönyvtámogatás, tankönyvellátás rendjéről szóló rendszabályokat.

A program sikeres teljesítését biztosító személyi és tárgyi feltételek

- **Személyi feltételek**
  - ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
  - gyógypedagógus
  - fejlesztő pedagógus

- fejlesztő, felzárkóztató feladatokat ellátó pedagógusok
- **Tárgyi feltételek**
  - a foglalkozások helyszínét biztosító fejlesztő terem (szaktanterem számítógéppel, a fejlesztő programot biztosító egyébeszközökkel)
  - külön kisterem a felzárkóztató foglalkozások helyszínéül

Az intézmény külső kapcsolatai:

Apáczai Csere János ÁMK Nevelési Tanácsadó

Zala Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Rehabilitációs Bizottság

Megyei Gyámhivatal

Családsegítő Szolgálat és Gyermekjóléti Központ

TÁMASZ helyi irodája

Megyei Rendőrkapitányság

Polgármesteri Hivatal (Népjóléti és Szociális Ügyek)

Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

A tanulási esélyegyenlőség segítségének elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- Kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a kulcskompetenciák bővítése az iskolázás további szakaszain.
- A tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén.
- A tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása.

- A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül.
- Adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

- Az értékelés folyamatos megfigyelésen alapul. Mindig a gyermek érdekében, a fejlesztés és megerősítés szándékával történik.
- A tanulói teljesítmény értékelésekor visszajelzést adunk és kapunk a tanítás- tanulás eredményéről (cél → tanítási- tanulási folyamat → eredmény; visszajelzés: a tanuló felé, a tanítási-tanulási folyamatra, a célrendszerre).
- Az értékelés változatos módszereit használjuk (diagnosztikus, formatív és szummatív).
- Csak azt értékeljük (osztályozzuk) amit korábban megtanítottunk, és meggyőződünk az elsajátításáról.
- Az értékelés legyen folyamatos, igazságos, körültekintő, következetes, humánus, egyénre szóló.
- Igyekezzünk egyértelműen megfogalmazni a követelményeket és az értékelési módszereket. A tanuló tudja, értse, milyen teljesítményt, milyen irányú fejlődést várunk el tőle.
- Az új belépő tantárgyaknál javasolt az első időszakban önként jelentkezés alapján feleltetni. Használjuk fel a tanulók véleményét egymás feleletéről a sajátos tanulási módszerek, követelmények tudatosítása érdekében.
- A jól megválasztott értékelési szempontok nagy segítséget nyújtanak a tanulók önellenőrző, önértékelő képességeinek kialakulásában.
- Az értékelés törekedjen az objektivitásra, megbízható legyen, feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének.
- Az záró osztályzatnak értékállóknak kell lennie. Ezért győződjünk meg lehetőleg az eredményességéről – a belső értékelési módszereken kívül - ha van rá módunk - külső felmérésekkel, vizsgálatokkal is.
- A gyermek szülőjének joga és kötelessége gyermeke tanulmányi előmenetelét figyelemmel kísérni. A pedagógus feladata: folyamatosan informálni a szülőt a tanuló teljesítményéről.

A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének feladatai:

- a tanulócsoporthoz viszonyított eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,
- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a **tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,**
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Módjai:

- **Szóbeli felelet:**

Az előző tanítási órákon feldolgozott ismeretanyag rendszeres ellenőrzése, önálló feleletek és kérdésekre adott válaszok alapján.

- **Írásbeli beszámoltatás:**

Egy adott témakörben szerzett tudás mérése önálló feladatok megoldásán keresztül.

- **Gyakorlati számonkérés:**

A kísérletek, mérések elvégzésében elért gyakorlottság mérése azokban a témakörökben, amelyekben a tanulónak megfelelő lehetősége volt a gyakorlásra.

- **Önálló kiselőadás:**

Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása

- **Órakereseti munka:**

Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

- **Versenyekeken való eredményes részvétel**

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szóveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. Ebben megjelöljük a fejlesztendő területeket, amelyeket a következő évfolyamon erősíteni kell.

A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére az iskola pedagógiai programja a meghatározottaktól eltérő jelölést, illetőleg szóveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Iskolánk a szóveges értékelést vagy a hagyományos osztályzatosmódszert használja esetleg a kettőt együtt (Minden ehhez köthető előírás a 1993. évi LXXIX. törvény, a közoktatásról 70. § - a szabályoz).

A tanévkezesi érdemjegyek formái, rendszeressége

Helyes arányban alkalmazott írásbeli és szóbeli értékelés a tantárgy sajátosságainak és heti óraszámainak megfelelően (legyen a félév során legalább egy szóbeli felelet és témakörönként záródolgozat).

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formáit, rendjét, korlátait, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepét, súlyát a tantárgyanként évfolyamokra kidolgozott helyi tanterv tartalmazza.

- **Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:**

Jeles:

ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

Jó:

ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kiseb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

Közepes:

ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

Elégséges:

ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbtanuláshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

Elégtelen:

ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A tantárgyi minimumot sem tudja.

- **A feleltetés lehet szóbeli, vagy írásbeli**

A szóbeli felelés függ: beszédképességtől, fellépéstől. Megnyilvánulnak mindazok a metakommunikációs mozzanatok, amelyek elárulják az anyag megértését, vagy hiányosságait. A szóbeli feleltetés a felelő számára rendkívül fejlesztő hatású, de időigényes, kevésbé teszi lehetővé az egész osztály aktivitását.

Az írásbeli feleltetésnél a tanulóknak önállóan kell gondolkodni, a hibára nem figyelmeztet azonnal a tanár.

Fontos, hogy a tanulóknak szóban és írásban is legyen lehetőségük a beszámolásra.

A témazáró dolgozatra való felkészülés komoly erőfeszítést jelent, akkor is, ha a tanár összefoglaló órán súlypontoz, és eligazítást ad, ezért lehetőleg egy nap legfeljebb két témazáróra kerüljön sor.

- Az értékelés irányultsága:

- a tantervi követelmények elsajátításának mértékére,
- alkalmazni képes tudásra, a feladatvégzés szintjére,
- a tanuló együttműködési készségére, munkához való viszonyára, önálló tanulási képességére vonatkozik.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Jelest kap az a tanuló, aki a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelményrendszert teljesíti. A kiegészítő anyag elsajátítását másképpen kell honorálni, pl. tantárgyi dicséret formájában.

Ebben az esetben a tanuló bizonyítványába: kitűnő minősítés szerepelhet.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése

- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Szempontok a feladatlapok összeállításához:

- Viszonylag objektív mérést tegyen lehetővé
- Az adott időintervallumon belül elvégezhető legyen
- Nehézségi foka az átlagos képességű tanulóhoz igazodjék, tartalmazza a minimum követelményeket, az elégséges elérhető legyen
- Változatos feladattípusokat (ismeret, összefüggés, alkalmazás, önálló logikus gondolkodás...) tartalmazzon
- A megelőző összefoglalás, gyakorlás erre fókuszáljon

Formái:	Tartalma:	Megíratás módja, rendje, korlátai, súlya:
Év eleji felmérés (Diagnosztikus)	Aktuális tudásszint felmérése, a továbbhaladáshoz szükséges tudásszint ellenőrzése	Ha nem előzi meg ismétlés, akkor csak a tájékozódást szolgálja. Ilyenkor nem osztályozzuk.
Rövid írásbeli számonkérés (röpdolgozat)	Egy adott témában való tájékozottságot, pár órára való felkészülést ellenőrzi	15-25 perces, bármikor megírátható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Írásbeli felelet(lehetséges az osztállyal vagy néhány tanulóval)	1 óra anyagából részfeladat írásban vagy rajzban	10-5 perces, bármikor megírátható, súlya a szóbeli felelettel egyenértékű.
Fogalmazás - házi - iskolai	Készségek, képességek vizsgálata	45 perc, legyen előkészítése
Témazáró dolgozat (Központi vagy szaktanár által összeállított)	A tananyag egy nagyobb témakörének alkalmazás képes tudását méri	Terjedelme 45 perc, esetenként 2*45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. A témazáró dolgozatot összefoglalásnak kell megelőzni és a megíratás időpontját, témakörét a diákokkal előre tudatni kell. A félévi és év végi osztályzatoknál meghatározó súllyal szerepel, de ki kell

		egészítse szóbeli felelet.
Év végi felmérés (Szummatív)	A tanév tananyagának alapkövetelményeit méri.	Több órás ismétlésnek kell megelőznie, előre be kell jelenteni. Súlya témazáró dolgozattal egyenértékű.
Minimum szintmérők	A továbbhaladáshoz, felzárkóztatáshoz szükséges tudás mérése	Maximum 45 perc. Egy napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.

Az írásbeli dolgozatokat a pedagógusnak két héten belül ki kell javítania, és az eredményeket a diákokkal ismertetnie kell.

2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-2,5 óránál.

A szóbeli és írásbeli házi feladatok, gyűjtőmunkák mennyiségénél és minőségénél figyelembe kell venni a következőket:

- a feladatok mennyisége olyan legyen, hogy ne jelentsen a tanulók számára aránytalanul nagy terhet,
- vegyük figyelembe, hogy a tanulók több tantárgyból is kapnak házi feladatot,
- a feladatok a tanítási órán tanult ismeretekkel megoldhatók legyenek,
- kerüljük a nagy mennyiségű, mechanikus munkavégzést igénylő házi feladatokat.
- az írásbeli házi feladatokat a következő órán közösen, vagy egyénileg mindig ellenőrizzük, a hibákat javítatjuk.
- csak olyan feladatot adunk, ami nem tartalmaz új ismeretet, a tanórán megértett anyaghoz kapcsolódik, önállóan (vagy a gyengébb tanulók kisebb segítségével) el tudnak végezni. Kivételt képezhet az önálló szövegértés, lényegkiemelés és a vázlatírás gyakorlása.
- a tanulók beszédkészségének fejlesztése érdekében a szóbeli házi feladatot lehetőleg szóban kérjük számon (kivétel lehet a nagyobb téma összefoglaló számonkérése).
- az önálló tanuláshoz a tanítási órákon gyakoroltatjuk a különböző tanulási technikákat, útmutatást adunk a tanulás megtervezéséhez, időbeosztásához.
- biztosítjuk a könyvtár használatát a feladatok elvégzéséhez.
- a szülőktől támogatást kérünk az otthoni zavartalan körülmények kialakítására, s a jobb együttműködésre.

- a házi feladat és a felszerelés hiánya nem minősül fegyelmi vétségnek (bejegyezhető a naplóba), a szaktanár tartja nyilván. Az órai munka szempontjából nélkülözhetetlen felszerelés hiánya az ellenőrzőben külön oldalon nyilvántartható.
- öt el nem készített házi feladat miatt tantárgyi, bekarikázott egyest ír a tanár a naplóba és az ellenőrzőbe (heti egy óras tantárgyaknál ez háromra módosul).
- a pedagógus a szülőt tájékoztatja a házi feladat sorozatos elmulasztásáról, melyet a szülőnek alá kell írnia.
- ha egy tanuló egy féléven keresztül minden házi feladatát elkészítette, akkor tantárgyi bekarikázott ötöst kap a naplóba és az ellenőrzőbe.

Ezen kívül:

- kapjanak egyéni segítséget a napköziben, tanulószobán
- alkalmazzuk a tanulás tanításának módszereit
- a szóbeli tanulás előzze meg az írásbelit
- a napköziben akkor is tanuljanak, ha nincs lecke. A pedagógus adjon ismétlő, gyakorló feladatokat az alapkészségek fejlesztésére (helyesírási, számolási, szövegértési, stb.)
- a pedagógus értesítse a szülőt, ha a tanuló a napköziben valamelyik feladattal nem tudott elkészülni.

Az alsós iskolaotthonos osztályokban „az önálló munka” veszi át a házi feladat szerepét, amelyet a tanítók felügyeletével és segítségével az iskolában oldanak meg a tanulók.???

A felsős tanulószobai???,illetve napközis foglalkozás ideje alatt megfelelő szervezéssel és foglalkozás-vezetéssel biztosítani kell, hogy a tanulók másnapra felkészüljenek Ehhez a nyugodt, tanulást segítő légkör megteremtése a foglalkozást tartó pedagógus feladata.

Az őszi, téli, tavaszi szünet a kikapcsolódást szolgálja, erre az időszakra csak kevés feladat adható.

2.9 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az informatikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására. Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk a testnevelést. Célunk ezzel a nem sajátosságoknak megfelelő gyakorlatok végeztetése és hatékonyabb mozgásanyag elsajátítása.

Egyéb foglalkozások: A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

2.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Mini Hungarofit Módszer:

Ez a felmérés 5 pontból áll. Mindegyik feladat elvégzése után pontokat kap a kliens az eredményére, és az egész felmérés végén az össz-pontszámával egy értékelésben megtudhatja, hogy milyen a fizikai állapota.

Az első felmérés egy Cooper-teszthez hasonlít, csak itt nem az idő van megadva, hanem a távolság. 2000 m-t kell lefutni minél rövidebb idő alatt. Viszont nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy ha túl gyorsan kezd el futni a felméréndő személy (vagy személyek), akkor nagyon hamar kifulladásos lehet, és nem tudja végig futni a távot, ami miatt az egész felmérés érvénytelen lesz; ezért erre a futás elején figyelmeztetni kell őket. A lényeg, hogy vegyenek fel egy kényelmes, nem túl gyors tempót, és azzal folyamatosan, megállás nélkül fussák végig a megadott (2 km-es) távot. Mindenki a lefutott idejének megfelelően kap pontszámot, természetesen figyelembe véve a kort és a nemet is (ez az összes teszt utáni pontozásra érvényes).

A második felmérés a helyből távolugrás. Itt nagyon fontos, hogy a kliens jól tudjon lendületet venni, és azt is tudatnunk kell vele, hogy azt a pontot számítjuk a távolság lemérésénél, amelyik a legközelebb van a kiindulási ponttól, ezért nem éri meg, ha leteszi a kezét, hogy azzal segítse a lábát minél messzebbre letenni. Minden embernek 3 kísérlete van, és ezekből csak a legjobbat kell számításba venni. A férfiaknál és a nőknél is van egy maximum távolság, amit ha megugrott, nem kaphat érte több pontot.

A harmadik felmérés a felülés. Itt is van maximum, amit fölösleges túllépni. Nem időre megy, hanem arra, hogy folyamatosan megállás nélkül mennyit bír megcsinálni a felméréndő személy (személyek). Nagyon fontos, hogy nem szabad segíteni egymásnak, vagyis nem szabad megfogni a lábát. A karjának végig a tarkóján kell lennie, a térdét föl kell húznia, és a talpán kell támaszkodnia, és felüléskor meg kell érintenie a könyökével a térdét. Ha ez nem sikerül, akkor érvénytelen a felülés, és a felmérésnek is vége.

A negyedik felmérés a hátizom gyakorlat. Mint ahogy az előzőeknél (és még az utolsónál is), itt is van egy elérhető maximum. Itt sem szabad segíteni a másikkal azzal, hogy fogjuk a lábát, és itt is a folyamatosság a lényeg. Ha az illető megáll pihenni, vége a felmérésnek. A kezét a tarkójára kell tennie, és minimum 10 cm-re föl kell emelni a földről a felső-testét; leereszkedéskor sem teheti le a fejét pihenni, végig a levegőben kell megtartania magát.

Az ötödik és egyben utolsó felmérés a fekvőtámasz, vagy fekvő-nyomás. A felmérés lényege, hogy hány szabályos, férfi fekvőtámaszt tudott megcsinálni a kliens. A térdét nem teheti le a földre, folyamatosan kell a karhajlítást-nyújtást elvégeznie, és nem mozgathatja csak a kezét.

A pontozás így alakul:

4. Hason-fekvésből felülés: 4 db=1 pont
5. Hanyatt-fekvésből törzsemelés.: 5 db=1 pont

A Cooper-tesztnél a maximális pont, ami adható: 77. A maradék négy esetében ez a pontszám 63, ami $21+(3 \times 14)$. Ezek a pontszámok 7-25 éves korig érvényesek. Az életkor változásával a pontozás is változik.

Miután az összes felmérés elkészült, és mindegyikre megkapták a pontjaikat, azokat összeadva csoportokba sorolhatjuk őket. 7 ilyen csoport létezik.

Igen gyenge

0-20.5 pont

Gyenge fizikai állapota miatt gyakran rossz a közérzete. A mindennapi tevékenységétől rendszeresen fáradtnak, kimerültnek érzi magát. Munkavégzése közben nehezen tud tartósan odafigyelni, koncentrálni. Hajlamos a gyakori megbetegedésre. Immunrendszerét a kisebb fertőzések, könnyebb megbetegedések leküzdése is már igen gyakran komoly, hosszantartó feladat elé állítják.

Gyenge

21-40.5pont

A mindennapi tevékenységétől, fizikai-szellemi munkavégzésétől még estére általában elfárad. Igen gyakori, hogy nem tudja kipihenni magát egyik napról a másikra. Sok esetben már reggel is fáradtnak, levertnek, kimerültnek, rosszkedvűnek érzi magát.

Kifogásolható

41-60.5pont

A rendszeres mindennapi tevékenységétől, estére ugyan még elfárad, de reggel általában kipihenten ébred. A megszokottnál több fizikai-szellemi munka, azonban még erősen igénybe veszi. Ha tartósan (több nap, hét) többletmunkát vállal, csak nagy erőfeszítés mellett tudja megfelelő hatékonysággal végezni.

Közepes 61-80.5pont

A közepes szint elérése azt jelzi, hogy az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén elérte azt a szintet, amely (az eddigi tapasztalataink szerint) a legtöbb foglalkozási ágban már elegendő ahhoz, hogy mindennapi tevékenységét, esetenként az időszakos túlmunkát maradéktalanul elvégezhesse. Ahhoz azonban, hogy az egészséges létezése kiegyensúlyozott maradjon, ("legalább" az eddig megszokott időtartam és intenzitás mellett) a továbbiakban is törekednie kell arra, hogy a rendszeres testedzés életvitale szerves része maradjon. Ha az időszakos többlet-munka, vagy egyéb okok miatt a közérzetében tartós romlást érez, ajánlatos megnézni, (egy újabb fittség mérésel) hogy összefüggésben hozható-e a fizikai állapotában bekövetkezett esetleges romlással? Vannak olyan egyének akiknek rendszeres testedzés nélkül is sikerül ezt a szintet elérni és megtartani, mert kiváló testi, biológiai, fiziológiai adottságokat örököltek, szívós, egészséges, hosszú életű szülők, nagyszülők) és egészségi állapotukat nem rombolják egy vagy több káros szenvedéllyel. Ezt a szintet heti 2-3 óra, az életkornak megfelelő optimális idejű és intenzitású testedzéssel szinte bárki elérheti. Mindenki célja és saját érdeke kell legyen, ezen szint elérése és folyamatos megtartása.

Jó 81-100.5pont

Ezt a szintet általában azok érik el, akik több éven át, valamilyen sportágban - alacsonyabb szintű szakosztályban - amatőr szinten versenyeznek, és heti két-három alkalommal rendszeresen edzenek. Ha valaki már gyermekkorában eldönti, hogy élsportoló szeretne lenni, legjobb ha szakember irányításával, az életkori sajátosságok figyelembe vételével, minél fiatalabb életkorban hozzákezd az általános fizikai teherbíró-képességének az adott sportághoz "szükséges", vagy " kell" értékig fejlesztéséhez.

Kiváló 101-120.5pont

A kiváló szint eléréséhez, heti négy-öt edzés csak akkor elegendő, ha örökletes tényezőként kiváló testi, biológiai, fiziológiai adottságok is jelen vannak.

Extra 121-140pont

Aki ezt szintet eléri, az fizikailag kiválóan terhelhető. Ez a szint szinte valamennyi élsportolónak elegendő ahhoz, hogy a kiválasztott sportágra jellemző speciális kondicionális képességeket a "kell értéknek" megfelelő szinten lehessen tartani.

Forrás: www.Hugarofit.hu

A tanulók fizikai (szomatikus) állapotának mérése nem öncélú, ezért a mérésre olyan mérési módszert kell alkalmazni, amely **műszerek nélkül is megbízhatóan** és objektíven méri az edzettség (fizikai fittség) vizsgálatához szükséges elsőrendű faktorokat (aerob állóképesség és a mindennapi tevékenység során leginkább igénybe vett izomsorok, izomcsoportok erejét, erő-állóképességét).

2.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.11.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Az ellátási területünket jelentő falvak leendő felnőtt lakossága egészségének befolyásolására hatással van tevékenységünk. Ezt átérezve, már eddig is kihasználtuk azokat a lehetőségeket, amelyek a különféle tantárgyak tanítása, illetve az osztályfőnöki órák tananyagában megjelentek, vagy szakkörök, vetélkedők témáját képezték.

Nem csak a tanulók körében végzett munkának van jelentősége, hanem legalább ennyire hangsúlyos a pedagógusok továbbképzése, felkészítése.

Előzmények:

Tapasztalataink szerint a tanulók tisztában vannak azokkal az ismeretekkel, amelyeket az egészséges életmód megkövetelne, (például: káros szenvedélyek megítélése, az egészséges táplálkozás jellemzői, a sport, a testmozgás jelentősége) de a napi tevékenységükre sok esetben nincs hatással.

A személyes higiénia feltételei adottak, de szinte minden osztályban van tanuló, akinél a tisztálkodás kívánnivalót hagy.

A családok életében jelen van az alkohol, a cigaretta, és mint elsődleges minta, nagy hatással van a gyerekekre. Ezekben az esetekben a szemléletváltoztatást kell célul kitűznünk, hogy az elmélet és a gyakorlat közötti különbséget csökkentsük.

A táplálkozási szokások sem megfelelőek a tanulók jelentős részénél. A szülők kellő figyelmet fordítanak a gyerekek táplálkozására, de ez sok esetben csak a mennyiségre vonatkozik.

Az egészségnevelési program céljai

Hosszú távú célok:

El kell érünk, hogy tanulóink az egészséget az egyik legfontosabb értéknek tekintsék, és ezt életvezetésük tükrözze is. Legyenek felkészülve a családtervezésre, a krízishelyzetek felismerésére, kezelésére.

Középtávú célok:

Általános iskolás éveik alatt tegyenek szert azokra az ismeretekre, amelyek lehetővé teszik, hogy egy adott döntési helyzetben felismerjük a helyes utat, és a kockázati tényezők ismeretében azt válasszuk. Legyenek képesek nemet mondani a káros szenvedélyekre. Ismerjék a betegségek kialakulásának okait, a gyógyulás folyamatát, a szexualitás szerepét az ember életében.

Rövid távú célok:

A napi táplálkozásuknál vegyék figyelembe az egészséges mennyiség és minőség szempontját. A testmozgás legyen a mindennapjaik szerves része, örömforrás, hasznos időtöltés, és lehetőség a közösség építésére. A káros szerek ne legyenek hatással életükre. Ismerjék saját egészségi állapotukat. Legyenek tisztában az egészséges testtartás, a mozgás fontosságával.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia:**
Az ember és a rajta kívüli természet között lejátszódó kapcsolatok megértése, előrejelzése,
- **Szociális kompetencia:**
A saját egészséges életvitel meghatározó szerepének megértése
Testi, lelki egészség egészségünk védelme, ennek szerepe a társadalomban

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az **egészséges életmódra nevelés** legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására. **(anyanyelvi kommunikáció)**
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységekben és az egészséges életmód kialakításában.

Az egészségstratégia megvalósítása

1-4. évfolyam

Az 1-4. évfolyamon az osztályfőnöknek lehetősége nyílik a tanulók szokásainak folyamatos ellenőrzésére, alakítására. Ide tartozik a személyes higiénia, a helyes táplálkozási és tisztálkodási szokások kialakítása. Nagy jelentőséggel bír a mindennapi testnevelés lehetőségének kihasználása.

Kiemelt feladatai vannak:

- osztályfőnököknek – napi megfigyelés
- alsós munkaközösség vezetőnek
- védőnőnek- iskolaorvosnak – évenkénti ellenőrzés.

5. évfolyam

Az előző években kialakított szokások megóvása a cél. Nem kis feladat, hiszen a tanulók a szaktantermi rendszerben állandóan vándorolnak, így azok a mindennapi tevékenységek, amelyek az alsós évfolyamokban természetesek voltak, az új helyzetben már nem biztos, hogy működnek. A másik fontos változás, hogy az osztályfőnökökkel való kapcsolattartás a szaktanári rendszer miatt lényegesen lazább, az ellenőrzés rendszeressége is jelentősen ritkább.

Nagyobb szerepet kap a tanulók önállósága, egymásra gyakorolt hatásuk.

Cél: A kialakított egészséges szokások megtartása. Felkészítés az esetenként már fellépő káros szenvedélyek visszautasítására. A tanulói közösség erősítése, pozitív értékek kiemelése, a negatív tendenciák visszaszorítása.

Kiemelt feladatai vannak:

- osztályfőnököknek

- osztályfőnöki munkaközösség vezetőnek
- iskolaorvosnak- védőnőnek.

6. évfolyam

A serdülés időszakának problémái sok esetben már jelentkeznek. Az osztályfőnöki órák témái nagy számban foglalkoznak a serdülés testi, lelki tüneteivel, illetve a kortársaknak az egyénre gyakorolt hatásával. Foglalkoznunk kell a káros szenvedélyeknek a tanulókra és a családra gyakorolt hatásával.

Kiemeljük ezek és anyagi oldalát is. Természetesen az egészséges életmódra nevelés koncentrikus bővülése érvényes a személyes higiénéjével kapcsolatosan, a serdülőkori változások tisztálkodási szabályaira. Az egészségtan modul tantárgy 18 órában foglalkozik a témával.

Kiemelt feladatai vannak:

- osztályfőnököknek
- osztályfőnöki munkaközösség vezetőnek
- egészségtan tanárnak
- iskolaorvosnak
- védőnőnek.

7. évfolyam

Meghatározó a serdülés általánossá válása, érvényes a tanulók érzelmi fejlődésére és testi változásaikra egyaránt. Egyre erősödik az önállóság iránti vágy, a saját akarat érvényesítése, ami sok esetben a tiltott szerek kipróbálásában nyilvánul meg. A legtöbb tanuló ilyenkor próbálja ki az első cigarettát vagy éppen az alkoholt. Erre az időre tisztában kell lenniük a tanulóknak azzal, hogy a serdüléssel nő a felelősségük saját magukkal és társaikkal szemben. Nagyon fontos, hogy kit tekintenek hiteles személynek, kinek a véleményét fogadják el. Ha viselkedésükben csak a felnőttekkel való szembenállás a meghatározó, akkor prevenció programjaink is alacsonyabb határfokúak. Ebben a korosztályban tervezzük bevonni a kortárs segítőköt, akik korukból, felkészültségükből kifolyólag szakemberek szerint hitelesen tolmácsolják a követendő erkölcsi normákat. A 7. évfolyamon tervezzük a Rendőr Főkapitányság Megelőzési Csoportjának tájékoztatóját a veszélyeztető tényezőkről.

Kiemelt feladatai vannak:

- osztályfőnököknek

- osztályfőnöki munkaközösség vezetőnek
- drogügyi koordinátornak
- iskolaorvosnak
- védőnőnek.

8. évfolyam

8. évfolyamban a prevenciós program koncentrikus felépítése kiteljesedik. Részt képezik az egészségnevelés, drog prevenció, fiatalok jogi ismeretei, családi életre nevelés.

A legális és illegális drogokkal való foglalkozás nagy jelentőségű, mivel a következő tanévtől valamennyien iskolát, és ezzel együtt települést is váltanak. A környezetváltozással, az iskolaváltással sokszor az önbizalmuk is csorbát szenved. Ilyenkor minden kapaszkodót igénybe vesznek. Ilyen lehetőség azoknak a társaknak a közeledése, akik valamilyen káros szenvedély rabjai. A közösséghez tartozás vágya számos esetben háttérbe szorítja az addig kialakult értékrendet. Erre a korra tehetőek az első szexuális élmények is. Mindezekre a lehetőségekre akkor készítjük fel tanulóinkat, ha a veszélyekkel megismertetjük őket, illetve a kortárs segítők hitelesen beszámolnak a saját vagy társaik tapasztalatairól.

Kiemelt feladatai vannak:

- osztályfőnökök
- osztályfőnöki munkaközösség vezetőnek
- egészségtan tanárnak
- drogügyi koordinátornak
- iskolaorvosnak
- védőnőnek.

Az osztályfőnöki, illetve szaktárgyi kereteken túl a gyerekek szabadidejének eltöltésének is kell, hogy szerepet kapjanak az egészség megóvására, visszaállítására irányuló törekvések.

Egészséges táplálkozásra nevelés feladatai:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)

- A kultúrált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízletes terítés iránti igény felkeltése.
- Iskolánk tanulóink számára háromszori étkezést biztosít.
- Az étrend összeállításánál figyelembe kell venni a gyermekélelmezési normákat.
- Esetenként az eltérő táplálkozást igénylő gyerekek étkeztetését biztosítani kell.????
- El kell érniük, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.

Személyi higiéne kialakításának feladatai:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása. Váltócipő használata.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Káros élvezeti szerek veszélyeinek és fogyasztásuk következményeinek megismerése.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezeléseik igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Mentálhigiéne feladatai:

Biztonságos, nyugodt, bizalommal teli, elfogadó, szeretetteljes légkör biztosítása tanulóink, dolgozóink számára.

- Ésszerűen tervezett oktató és nevelőmunka, mely biztosítja tanulóinknak az egyenletes terhelést.
- A veszélyeztetett és halmozottan veszélyeztetett tanulók körének felmérése és folyamatos segítése. Megfelelő segítségnyújtás a lelkileg sérült tanulóknak az iskolapszichológusokkal együttműködve. A lelkileg egészséges tanulók mentális épségének megőrzése.
- Személyre szabott beavatkozási lehetőségek alkalmazása, kiegészítése különböző terápiák javaslatával.
- Lehetőségek biztosítása, és személyes példamutatás a szabadidő helyes, egészséges eltöltésére.

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására. Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.

Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét. Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, ezek következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről. Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

Az egészségnevelési program segítői

- **Iskolaorvos**

Havi rendszerességgel végzi a gyermekek egészségügyi szűrését és kötelező oltását. A szűrővizsgálatok alapján szakorvosi beutalóval látja el a gyerekeket. Folyamatosan kapcsolatot tart az iskola vezetésével, jelzi az egészségügyi problémákat.

- **Védőnő**

Havi rendszerességgel segíti az iskolaorvos munkáját, vezeti a dokumentációt, szűréseket végez, kezeli a tanulók egészségügyi törzskönyvét, amelyet a gyermek iskolából való távozása után a következő iskolába továbbít. Előadásokat tart az iskola vezetésével egyeztetett témákban (Egészségügyi felvilágosítások, sebellátás stb.).

Fogorvos

Évente egy alkalommal végez szűrést osztályonként, előre egyeztetett időpontban.

Ha szükséges visszarendeli a gyerekeket kezelésre, vagy fogszabályozásra.

- **Családsegítő szolgálat vezetője**

A rászoruló családokat segítséget kaphatnak. Kapcsolattartók a gyermekvédelmi felelősök.

- **Gyermekvédelmi felelős**

A gyermekvédelmi feladatokat a gyermekvédelmi felelős pedagógus látja el.

Ő ismeri leginkább a hátrányos és problémákkal küzdő családokat.

- **Családi háttér:**

A családok egy része egyre kevésbé rendezett, de elfogadható anyagi körülmények között él. Sok a csonka családban, és egyre elfoglaltabb szülők által nevelt gyerekek száma.

Arra törekszünk, hogy a szülők megalégedésére a családi nevelést kiegészítve neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket partnernek tekintjük a nevelésben, hiszen munkánk nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül. Iskolánk nevelői nyitottak a szülők igényeinek megfelelő figyelembevételére.

Mindezek eléréséhez lehetőséget biztosítunk az ismeretek átadásával és programok szervezésével.

Az egészségnevelés szinterei

Tanórák:

- szaktárgyi órák témafeldolgozásai
- osztályfőnöki órák témavázlatai
- testnevelési órák

A tanórákon:

- Az életjelenségek megismerése
- Az emberi test részei (testrészek, csontváz, izomzat, mérhető tulajdonságai, változásai, testünk működésének megfigyelése.)
- Érzékszerveink (felismerésük, védelmük, tisztántartásuk)
- Egészséges életmód (helyes napirend, táplálkozás, rendszeres mozgás, tisztálkodás, fogápolás)
- Táplálkozás, fejlődés (táplálékcsoportok, helyes napi étrend, étkezési kultúra, a táplálék útja, a táplálkozás hatása fejlődésünkre, életjelenségeinkre)
- Az egészség megóvása (a betegségek megelőzése, a betegségek és leggyakoribb tünetek, leggyakoribb fertőző betegségek).
- A légzés (légúti megbetegedések, környezeti ártalmak és a légzés kapcsolata)

2.11.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

Alapelvek, jövőkép

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk:

- a fenntartható fejlődés,
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- alapvető emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- demokrácia,
- elővigyázatosság,
- biológiai és társadalmi sokféleség,
- az ökológiai lábnyom.

Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képeztünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt,
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt,
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését,
- a rendszerszemléletet,
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését,
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- szintetizálás és analízis,
- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- kommunikáció, médiahasználat,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- állampolgári részvétel és cselekvés,
- értékelés és mérlegelés készsége.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- **Természettudományos kompetencia**

Az emberi tevékenység okozta változások megértése

A fenntartható fejlődés formálásaért viselt egyéni és közösségi felelősség

A tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásának felelőssége

- **Szociális és állampolgári kompetencia:**
Közügyekben való aktív közreműködés fontossága a környezetvédelemben
- **Környezettudatosság, esztétikai tudatosság**
Környezetünk esztétikus alakítása, egyetemes és kulturális örökségünk védelme

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködése alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktuskezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

A diákok szemléletét, környezet- és természetszeretetét csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Tehát a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk. Kezdeményezésként az erdei iskola bevezetését tervezzük, ahol lehetőségünk lesz arra, hogy megtanítsuk tanulóinkat a természetben tapasztalt jelenségek okainak keresésére az összefüggések kutatására. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédő, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

Konkrét célok

Rövid távú céljaink tervezésében figyelembe vesszük, hogy a hosszabb távú célok megvalósításához milyen lépések vezetnek.

Tervek:

- a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése: témanap.

Hagyományok ápolása:

- erdei iskolai programok szervezése, megvalósítása, ökológia tábor szervezése
- drog-prevenációs program folytatása

- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában.

Szaktárgyi célok:

- a szakórán minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei)
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti- és az épített környezetre, az emberre)
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok)
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon
- a számítógép felhasználása a tanórákon.

Erőforrások

Belső személyi erőforrások

Pedagógusok

Tantestületünk létszáma jelenleg 18 fő. Minden pedagógusnak feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók, a kollégák és a pedagógiai munkát segítő személyek számára. A Nemzeti alaptanterv szerint a környezeti nevelés értékei, szempontjai minden tantárgyban meg kell, hogy jelenjenek. Ezért nagyon fontos, hogy minden pedagógus a környezeti nevelési célokat integrálja tantárgyába, részt vegyen a környezeti nevelési programokon. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés közös és egységes szemléletben jelenjen meg, ki kell alakítani ill. tovább kell fejleszteni a munkaközösségek együttműködését.

Diákok

Az iskola minden tanulójának feladata, hogy vigyázzon környezetére, kulturáltan viselkedjen, társait figyelmeztesse milderre. Tartsa be a házirend idevonatkozó rendelkezéseit. Vegyen részt a környezeti nevelési programokon, magatartásával, aktív részvételével segítse elő a környezeti nevelési célok megvalósulását. A Diákönkormányzat által szervezett akciókon (hulladékgyűjtés, túrák) aktívan működjön közre.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Az iskolai adminisztráció területén fontos feladat a takarékoság, csökkenjen a felesleges papírfelhasználás. A szelektív hulladékgyűjtéshez kapcsolódva gyűjtsük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront.

Iskolán belüli együttműködés

Tanárok és diákok

A diákok a környezeti neveléssel kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban fontos szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában a hulladékgyűjtési akcióknak, a madarak és fák napi túráknak, a kirándulásoknak, a nyári táboroknak.

Tanárok és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülőkkel való együttműködés. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben az iskolánk által közvetített környezettudatos magatartást. Kívánatos, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók.

Iskolán kívüli együttműködés

Helyi Önkormányzatok

Célunk, hogy a helyi Önkormányzatok megismerjék és támogassák az iskola környezeti nevelési programját.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények

Környezeti nevelési programunk megvalósítását színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Felkeresünk múzeumokat, állatkerteket és lehetőség szerint nemzeti parkokat.

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasatainkra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Hagyományos szervezésű tanórák

Minden tantárgy programjába beépítjük a kerettantervekben megtalálható globális és regionális gondok mellé a helyi cselekvési feladatokat, lehetőségeket. Tanmenetünkben, tanítási programunkban is jelöljük ezeket. A tanulók fejlesztését, a helyi természeti és kulturális értékek megismertetését is szolgáló feladatokkal, példákkal végezzük. A házi feladatokban, dolgozatokban, tehetséggondozásban is meg kell nyilvánulni e szemléletnek.

Nem hagyományos szervezésű tanórai lehetőségek

Erdei iskola

Az erdei iskola olyan többnapos, szorgalmi időben megvalósuló, a szervező intézmény székhelyétől különböző helyszínű, környezethez illeszkedő nevelési-tanulásszervezési egység, ahol a tanítás tatalmilag és

tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szocio-kulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció. Cél: minden gyerek az általános iskolában minimum kétszer vegyen részt erdei iskolai programban.

Témanapok-témahét

Iskolánkban szervezünk őszi s tavaszi témanapokat. Ilyenkor a választott témákat projektmódszerrel dolgozzuk fel, korosztályoknak megfelelően. E napokon komplexen dolgozzuk fel a fákkal, erdővel, mezővel kapcsolatos tananyagokat a természettudományos, a művészeti, a magyar nyelv és irodalom, idegen nyelvi tantárgyakból.

A megvalósításkor alkalmazott fő tevékenységformák:

- Játékok
  - érzékelést fejlesztő
  - szituációs
  - stimulációs
  - drámajáték
- Kézműves foglalkozások
- Akciók
- Vetélkedők
- Pályázatok
- Kiállítás rendezése
- Faültetés
- Kutatómunka
- Látogatás
  - múzeum
  - állatkert
  - szeméttelp
- Versenyek
- Iskolazöldítés

Környezetvédelmi jeles napok:

október 05. – Az állatok világnapja

március 22. – A víz világnapja

április 22. – Föld napja

május 10. – Madarak és fák napja

június 05. – Környezetvédelmi világnap

Tanórán kívüli, választható lehetőségek

Az érdeklődők számára nyári tábort szervezünk az évente meghatározott helyszínnel. Változó úti céllal külföldi tanulmányutakat szervezünk komplex környezeti nevelési tartalommal.

Diákpályázatokon veszünk részt.

Környezet- és természetismereti versenyeken vetélkedőkön indítjuk tanítványainkat.

Iskolánkban környezet- és természetvédő szakkör működik az érdeklődő diákok részvételével, változatos, gazdag programokkal.

A jeles napok megünneplése az iskolai faliújságon történik.

A megvalósítás színhelyei, keretei:

- Környezeti-természeti értékek feltárását bemutató szakkörök
- Tanulmányi verseny
- Szaktábor, nyári tábor
- Kirándulás, túra
- Gyűjtőmunka, könyvtári munka, kiselőadás, demonstráció
- Interjú, kérdőív-készítés
- Iskolai kiadványok készítése, újság készítése
- Kiállítás rendezése
- Látogatások: múzeum, állatkert, tanya, botanikus kert, stb.
- Környezeti nevelési projekt szervezése
- Környezetvédelmi akciók, kampányok, környezet szépítés
- Kapcsolattartás külső partnerekkel
- Városi, megyei, országos természetismereti versenyek
- Kézműves foglalkozások.

Tan eszközök

- Korszerű tankönyvek, természetismereti kiadványok, folyóiratok, játékgyűjtemények, természetfilmek
- Térképek, modellek, tablók, tájékozódási eszközök (iránytű)
- Vizsgálatokhoz, mérésekhez szükséges eszközök, anyagok.

- Növénygondozáshoz és ültetéshez eszközök
- Játékokhoz szükséges eszközök
- Kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez szükséges anyagok, eszközök
- Korszerű felszerelés a technika teremben és a tankonyhán
- Internet elérési lehetőség a könyvtárban és az informatika teremben

Iskolai környezet alakítása

- Iskolánkban az elmúlt évek során sikerült olyan környezetet létrehozni, melybe szívesen érkeznek, és otthonosan érzik magukat egész nap a gyerekek. Ez a barátságos, meleg hangulatú környezet jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására.
- Tanulóink szívesen részt vesznek épületeink szépítésében, színes faliújságok, tablók készítésében. Folyosóinkon folyamatosan kiállítjuk színvonalas alkotásaikat, (fotók, festmények, egyéb képzőművészeti alkotások) melyek iskolánk öko-szemléletét tükrözik.
- Iskolánk kertjét folyamatosan fejlesztjük. Örökzöldeket, cserjéket, egynyári és évelő növényeket ültetünk, és a gyerekek bevonásával gondozzuk.
- Udvarunk alkalmas a közös játékokra, meghitt beszélgetésekre, jó idő esetén a szabadban tartott tanítási órákra. A szabadtéri burkolt felületek gondozottak, pormentesek. Az iskolakert mentes az allergén növényektől.
- Megvalósul a szelektív hulladékgyűjtés, ehhez megfelelő gyűjtőedényeink vannak. A veszélyes hulladékok gyűjtése és elhelyezése a helyi hatóság rendelkezése alapján történik.
- Folyamatos, egész éven át tartó papírgyűjtési akciót szerveztünk. (Ments meg egy fát!)
- A pénzügyi lehetőségekhez képest igyekszünk energiatakarékos világítóeszközöket, víztakarékos WC tartályokat beszerezni. A gyerekek figyelmét a vízzel és villanyárammal való takarékosagra irányítjuk és megköveteljük az erre való odafigyelést.

Az iskola mindennapi élete

- A környezeti nevelés szempontjából az iskola mindennapi életének is tervszerűnek kell lenni.
- Szükséges az iskola minden dolgozójának példamutató magatartása.
- Mindannyian betartjuk a szelektív hulladékgyűjtés szabályait, takarékos energia- és vízgazdálkodást. A takarítók ügyelnek a hulladékkezelésre, a gondnok, technikai dolgozók munkavégzése is példaértékű. (pl. feleslegessé vált anyagok újrahasznosítása, madáretető készítése, terrárium készítése, akvárium gondozása)
- A gyerekektől elvárjuk a kulturált étkezést, ők is részt vesznek a terítésben, segítenek a tálalásban, a növények gondozásában. Erre jól működő felelősi rendszerünk van.
- Iskolaotthonos rendszerünkben tanulóink napi két alkalommal töltenek hosszabb időt szabadlevegőn az időjárásnak megfelelő elfoglaltsággal.

2.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát
- Segítse a tanulók **önértékelésének** fejlődését
- **Személyre szabott legyen**
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beírja a tájékoztató füzetbe.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol
- A magatartás és szorgalom jegyekről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt. Vitás esetekben az osztályfőnök véleményének nagyobb súlya van.

Magatartáson értjük a tanulót:

- iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát,
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát,
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban,
- házi rendben leírtak és közös iskolai szabályaink betartását,
- a közösség érdekében végzett tevékenységét,
- viselkedését, hangnemtét, beszédkultúráját, önfegyelmét.

Szorgalmon értjük a tanulót:

- tanulmányi munkához való viszonyát,
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát,
- önálló feladatai elvégzésének minőségét,
- rendszeretét, pontosságát, felszerelésének rendben tartását,
- aktivitását.

2.12.1. A magatartás és szorgalom értékelésének elvei

Havi magatartás és szorgalom osztályzatok kialakításának szabályai

A havi magatartás és szorgalom értékelés kialakítására az osztályfőnök információkat gyűjt össze az osztályban tanító pedagógusoktól. A kialakult szokásnak megfelelően minden pedagógus egy táblázatba beírja az általa javasolt érdemjegyet. A javaslatokat az osztályfőnök összesíti. A későbbiekben ezek az összesítések alapul szolgálhatnak a félévi és

tanév végi osztályzatok kialakításához is. Az osztályfőnökök **ezeket** az érdemjegyeket, **a tanulók önértékeléseit**, illetve büntetési, dicséreti fokozatokat veszik figyelembe a havi érdemjegy kialakításánál.

A havi magatartás és szorgalom érdemjegyeket az osztályfőnök hónap végén a tantárgyi érdemjegyekhez hasonlóan beírja a naplóba. Amennyiben a tanulónak az adott **értékelési** időszakban bármilyen dicsérete vagy büntetési fokozata van, a végleges osztályzata a szaktanári javaslatokhoz képest jobb vagy gyengébb is lehet.

Dicséret és büntetés egyidejűsége esetén az osztályfőnök dönt a havi magatartás, illetve szorgalom érdemjegyről. A mérlegelés alapján a jutalmazási és büntetési fokozatok átléphetők. A tanulókat, illetve a szülőket a havi érdemjegyről –az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam I. félévében a szöveges értékelésről –az ellenőrző könyvben/tájékoztató füzetben értesíteni kell.

A félévi és év végi magatartás és szorgalom osztályzatok kialakításának szabályai

A félévi és tanév végi végleges minősítés - a tanulóközösség véleményének ismeretében - a nevelőtestület által kerül kialakításra oly módon, hogy az mind a közösség, mind az egyén számára nevelő hatású legyen!

Nevelőtestületünk úgy döntött, hogy az 1-3. évfolyamon és a 4. évfolyam I. félévében a magatartást és szorgalmat nem osztályzattal értékeli.

A **tanulók félévi és tanév végi** magatartás és szorgalom osztályzatáról a nevelőtestület osztályozó értekezleten hozza meg döntését.

Az értékelésnél törekedni kell a realitásra és a körültekintő megalapozottságra. A magatartás- és szorgalomjegyek elbírálásának előkészítése az osztályfőnök feladata. Az osztályfőnök a javaslatát az osztályában tanító pedagógusokkal még az osztályozó értekezlet előtt egyezteti. Javaslatának alapja az a folyamatos és rendszeres team munka, ami az osztályban tanító pedagógusok közös gondolkodását, informáltságát és egységes pedagógiai reakcióit segíti az adott tanulóközösség érdekében.

Az értékelés alapja lehet továbbá az üzenő füzet és a havonta gyűjtött tanári javaslatok összesítése. Az üzenő füzetben az iskola pedagógusai a tanuló magatartására és szorgalmára vonatkozó bejegyzéseket írhatnak, vagy írathatnak.

A tanulók félévi és év végi osztályzata – az 1. évfolyamon és a 2. évfolyam I. félévét kivéve – a havi érdemjegyekből alakul ki, az osztályfőnök javaslata, az osztályban tanító nevelők döntése alapján.

Magatartás és szorgalom érdemjegyei:

Magatartás

A minősítés az életkori sajátosságok figyelembevételével fejezi ki az intézmény közösségeihez, azok tagjaihoz való viszonyt. (Felelősségtudat, önállóság, közért végzett tevékenység, hangnem, segítőkészség, viselkedés.) A minősítés azonos elvek alapján valósul meg osztályközösségi, évfolyami és iskolai szinten. Az itt felsorolt minősítések csak a 4. évfolyam tanév végi értékelésétől az iskolai tanulmányok befejezéséig (8. évfolyam vége) alkalmazhatók.

Példás:

–a házirendet megtartja, annak megtartását társaitól is megkívánja, példája pozitívan hat,

–megnyilvánulásaiban kulturált hangnemet használ, társaival és a felnőttekkel való kapcsolatában tisztelettudó,

–képességeit alkotó módon, pozitívan használja fel, vállalt feladatait, megbízásait felelősségtudattal látja el,

–a közösségi munkában aktív, segíti társait az iskolai élet különböző területein,

–az értékelt időszakban nem volt igazolatlan mulasztása.

Jó:

–a házirendet betartja,

- tevékenységével, magatartásával segíti a közösséget,
- tanulmányi és közösségi munkában aktív, megbízható,
- az értékelt időszakban legfeljebb két esetben merült fel kifogás magatartásával kapcsolatban.

Változó:

- a házirend ellen vét,
- társaival, nevelőivel szemben tanúsított magatartása kifogásolható,
- az őt körülvevő környezet esztétikumának, rendjének megtartására fel kell hívni a figyelmét,
- képeit nem hasznosítja, megbízatásait, közösségi munkáját csak ösztönzésre végzi.
- az iskolába és órára késve érkezik, mulasztását nem tudja igazolni.

Rossz:

- a házirend ellen tudatosan, rendszeresen és súlyosan vét,
- társaival, nevelőivel szemben erősen kifogásolható a viselkedése,
- képeit bomlasztó tevékenységekre használja fel,
- felelősséget sem társai, sem közössége iránt nem érez, nem vállal,
- a közösségi munkából kivonja magát,

A tanuló félévi és év végi magatartási osztályzata eltérhet a havi jegyek átlagától, ha a tanuló kiemelkedő jutalmazásban vagy elmarasztalásban részesült, és a szülőt erről előzetesen írásban tájékoztatjuk.

Szorgalom

A minősítés az egyéni képességek alapján - a körülmények mérlegelésével - kifejezi a tanulmányi tevékenységhez való viszonyt. Az itt felsorolt minősítések csak a 4. évfolyam tanév végi értékelésétől az iskolai tanulmányok befejezéséig (8. évfolyam vége) alkalmazhatók.

Példás:

- tanórákra való felkészülését a rendszeresség, kötelességtudat és a pontosság jellemzi,
- óra alatt kitartóan, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó,
- a feladatok végzésében önálló, rendszeres,
- tehetségéhez mértén vesz részt a csoportmunkában és önálló munkában.
- munkája eredményes, társai munkáját is elősegíti,
- önművelése rendszeres és többirányú,
- szorgalmával példát mutat, ellenérzést nem kelt társaiban,
- írásbeli munkáinak külalakjára az esztétikum, az igényesség jellemző,
- tanulmányi versenyeken részt vesz...

Jó:

- tanórákra való felkészülésében rendszeres, de nem alapos,
- óra alatt figyel, spontán aktivitással vesz részt,
- a tananyag iránt érdeklődik csupán,
- a csoportmunkában és az önálló munkában tehetségéhez mértén igyekszik részt venni,
- írásbeli munkáinak külalakja megfelelő...

Változó:

- óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat,
- tanórákra való felkészülése rendszertelen,
- feladatait felszólításra, ellenőrzés mellett végzi el,
- érdeklődése szűk körű, ritkán tapasztalható aktív irányulás,
- önművelése rendszertelen. Információit csak esetenként használja fel, írásbeli munkáinak külalakja változó képet mutat...

Hanyag:

- a szorgalom teljes hiánya jellemzi,
- feladatait nem végzi el, érdektelenség, közöny jellemzi,

- az órai munkában passzív,
- valamilyen tantárgyból nem teljesítette a minimumot (bukás),
- a tanultakat nem akarja alkalmazni...

2.12.2 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A jutalmazás elvei

Kik jutalmazhatnak: szaktanár, osztályfőnök, igazgató, nevelőtestület, diákönkormányzat.

A jutalmazás formái: szóbeli, írásbeli, iskolarádiós, iskolagyűlési dicséret, oklevelek, jutalomkönyvek, kitüntetések, versenydíjak átadása iskolai szintű ünnepélyeken.

1.

Ha a tanuló a közösségért kiemelkedő munkát végez az osztályfőnök maga, vagy pedagógus társa javaslatára osztályfőnöki dicséretben részesítheti és a dicséretet írásban a szülőknek is tudomására hozza.

2.

A tanulót kötelességén túlmenő, osztálya vagy iskolája hírnevét növelő teljesítményéért az igazgató, a DÖK, az osztályfőnök vagy a pedagógusok javaslata alapján a tanév bármely szakaszában igazgatói elismerésben részesítheti, és erről a szülőket írásban értesíti.

3.

kimagasló versenyeredményeket elért tanulókat tanév végén jutalmazzuk. Kimagasló versenyeredményeknek tekintjük: a kerületi versenyen az első három helyezést (tantárgyi és sport is), a fővárosi versenyeken az első hat helyezést (tantárgyi és sport is), és minden A országos és/vagy nemzetközi helyezést, amit az adott területen hivatalos listán is szerepeltetnek. A versenyeredményeket az iskolában elhelyezett faliújságon és dicsőségfalon mutatjuk be. Emellett a versenyeredményeket a falu honlapján folyamatosan közzé kell tenni.

4.

A tanuló huzamosabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítése (kiváló tanulmányi eredmény, kimagasló sportteljesítmény, segítőkészség) esetén, az osztályban tanító nevelők határozatára félévkor vagy év végén nevelőtestületi dicséretben részesülhet, melyet félévkor az ellenőrző könyvbe, év végén a bizonyítványba és a törzslapra kell bejegyezni.

5.

Tanulmányi munkájáért általános tantestületi dicséretben az a tanuló részesülhet, akinek mindentől jeles osztályzata és legalább 4 tantárgyi dicsérete van.

6.

A kimagasló tanulmányi eredményért járó jutalomkönyvet a tanévzáró ünnepélyen az iskola igazgatója adja át. A két tagozaton részben különböző szempontok alapján kapnak jutalomkönyvet a tanulók.

Jutalomkönyvet kaphat:

- az a felsős vagy alsós tanuló, akinek kitűnő tanulmányi eredménye és tantárgyi dicséretei vannak,
- az a felsős tanuló, akinek kitűnő bizonyítványa van (nem feltétel a tantárgyi dicséret),

- az a felsős vagy alsós tanuló, akinek jeles tanulmányi eredménye mellett tanulmányi vagy sportversenyen elért kiemelkedő eredménye van, de nem lehet négyes a magatartása,
- a tantestület mérlegelése és döntése alapján – a tanulmányi eredménytől függetlenül – olyan különleges, kimagasló tanulói teljesítményért valamilyen területen, ami elismerésre méltó és példaként állítható a tanuló közösség elé.

A jutalomkönyv mellé nem készül külön oklevél. Az elismerés közvetlenül a könyvbe vagy a könyvbe elhelyezett külön papíron kerül beírásra. A könyvbe vagy a külön papírra írt elismerést az iskola körbélyegzőjével, dátummal és az intézmény vezetőjének aláírásával kell hitelesíteni.

Oklevelet kaphat:

- az az alsós tanuló, akinek tanulmányi teljesítménye kitűnő, de nincs tantárgyi dicsérete,
- az a jeles tanulmányi eredményű tanuló, akinek két négyese, de tantárgyi dicsérete is van,
- az olyan tanulmányi eredményű tanuló, akinek egy tantárgyi négyese van és a magatartása négyes

Az okleveleket az osztályfőnök adja át a bizonyítvány osztás napján.

7.

A nevelőtestületi dicséretet, igazgatói elismerést, az egyének kiemelkedő teljesítményét és a közösségek értékelését az egész iskola tanulóinak tudomására kell hozni, iskolagyűlésen ki kell hirdetni.

8.

A helyes közösségi összefogást, a kiváló eredménnyel végzett együttes munkát, a kiemelkedő közös erőfeszítéseket valamely nemes cél eléréseért, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító közösségeket csoportos jutalomban lehet részesíteni. (Pl. kirándulás, táborozás, ingyenes belépő biztosítása, stb.)

9.

A dicséretekről a szülőket megfelelő indoklással - ellenőrző útján - értesíteni kell.

A jutalmazás, elismerés fokozatai

<i>Dicséret, jutalmazás fokozatai</i>	<i>Példák</i>
szaktanári dicséret	Iskolai versenyen, egyéb rendezvényen való részvétel
osztályfőnöki dicséret	Iskolai versenyen, egyéb rendezvényen való részvétel a versenyen helyezést ért el, példás szorgalom, magatartás, közösségi munka, stb.
igazgatói szóbeli dicséret	Iskolai versenyen, egyéb rendezvényen való részvétel a versenyen helyezést ért el, példás szorgalom, magatartás, közösségi munka, stb.
igazgatói írásbeli dicséret	Kerületi, fővárosi, országos, stb. versenyen elért jó helyezés, az iskola színvonalas képviselője külső rendezvényen, stb.

A tanulók büntetése

1.

Az a tanuló, aki a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmező intézkedésben részesíthető.

A fegyelmezési intézkedés, nevelési eszköz, alkalmazásakor figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a terhére rótt kötelességszegés súlyát.

A fegyelmező intézkedés nem lehet megtorló vagy megalázó! **Testi fenyítést alkalmazni tilos!**

A büntetési fokozatokról a szülőket megfelelő indoklással - ellenőrző útján - értesíteni kell.

2.

A tanulóval szemben a következő fegyelmező intézkedés hozható:

szóbeli figyelmeztetés

osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés

osztályfőnöki írásbeli intés

igazgatói szóbeli figyelmeztetés

igazgatói intő

évfolyamon belül más osztályba áthelyezés

3.

Szóbeli figyelmeztetésre a nevelőtestület minden tagja jogosult.

Szóbeli figyelmeztetés adható kis, és közepes súlyú egyszeri vétségért bármely tanulói közösség előtt. A szóbeli figyelmeztetést a napló megjegyzési rovatába és a szülő tájékoztatására való üzenő füzetbe is be kell jegyezni.

4.

Osztályfőnöki intés erősen súlyos egyszeri vétségért, illetve többszöri szóbeli figyelmeztetés után adható.

Az osztályfőnöki intést meg kell előznie az ellenőrző könyvben egy hivatalos értesítésnek (szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetések) a gyermek magatartásbeli hibáiról a szülő felé.

Osztályfőnöki írásbeli intésre csak a vétkes tanuló osztályfőnöke jogosult.

5.

Igazgatói írásbeli intés adható kiemelkedő súlyos egyszeri vétségért, illetve 3 osztályfőnöki írásbeli intés után.

Kiemelkedően súlyos egyszeri vétség esetét kivéve az osztályfőnöki intésnek meg kell előznie az igazgatói írásbeli intést.

6.

Az igazgatói illetve osztályfőnöki írásbeli intést a szülőnek írásban kell megküldeni, a szülővel láttamoztatni kell. A láttamozás elmulasztása esetén hivatalos (ajánlott v. tértivevényes) levél útján kell tájékoztatni a szülőt.

7.

A különböző írásbeli fegyelmező intézkedések megtörténtét a magatartás félévi ill. évi minősítésében tükröztetni kell az alábbiak szerint:

osztályfőnöki írásbeli intéssel rendelkező tanuló magatartás érdemjegye nem lehet példás

két vagy három osztályfőnöki írásbeli intéssel rendelkező tanuló magatartás érdemjegye

nem lehet példás vagy jó

□ igazgatói írásbeli intéssel rendelkező tanuló magatartás érdemjegye csak rossz lehet.

A napközis csoportvezető fegyelmező intézkedései egyenrangúak az osztályfőnök fegyelmező intézkedéseivel.

8.

A tanuló elleni fegyelmi eljárást az Ktv. 76. §-nak megfelelően lehet csak lefolytatni.

Az elmarasztalás, büntetés fokozatai

<i>Büntetési, fegyelmezési fokozatok</i>	<i>Példák</i>
szaktanári figyelmeztetés - csak jó magatartású lehet az értékelt hónapban.	rendszeresen nem tesz eleget tanulmányi kötelességének, tanulmányi munkájában tartós visszaesés tapasztalható
osztályfőnöki szóbeli figyelmeztetés,	ha a tanuló magatartására néha panasz van, tanulmányi munkájában visszaesés tapasztalható – nem általában csak alkalmasszerűen.
osztályfőnöki írásbeli figyelmeztetés,	ha a tanuló magatartására a házirend megsértése miatt panasz van, tanulmányi munkájában tartós visszaesés tapasztalható
osztályfőnöki intés,	ua. mint a of. figyelmeztetés, de súlyosabb esetben, vagy ismételt kötelességszegés miatt
osztályfőnöki megrovás - csak változó magatartású lehet az értékelt hónapban.	ua. mint a of. intés, többször előforduló kötelességszegés miatt
igazgatói szóbeli figyelmeztetés,	magatartási vétség miatti károkozás, gondatlanság miatti magatartási probléma
igazgatói írásbeli figyelmeztetés - csak változó magatartású lehet az adott hónapban.	súlyos magatartási vétség, szándékosság (lopás)
igazgatói intés	u.a mint az írásbeli (pl. ismételt magatartási gondok, sérülést okozó bántalmazás miatt,
igazgatói megrovás,	sorozatosan elkövetett szándékos magatartási vétség
fegyelmi eljárás - csak rossz magatartási jegyet kaphat az értékelt hónapban.	közösségi normák súlyos megsértése (nagy értékű lopás, súlyos bántalmazás, bombariadó, stb.)

A tanulóval szembeni fegyelmi eljárást megelőzően az iskola lehetőséget biztosít az iskolai diákönkormányzatnak és az érintett szülői közösség képviselőinek, amennyiben a szülői közösség és/vagy a DÖK azt kéri, hogy az érintett felek számára egyeztető eljárást folytassanak le.

Az egyeztető eljárással kapcsolatos rendelkezést a házirend tartalmazza.

Tófej, 2013. március hó 29.

***Olasz Jánosné
igazgató***

